

ДИТЯЧА КНИГА РОКУ
ВВС УКРАЇНА

Леся Воронина

Таємне Товариство
Боягузів

Уявіть собі, що одного чудового ранку ви прокидаєтеся й помічаєте, що навколо вас відбуваються фантастичні події. Ось ви біжите знайомою вулицею і раптом провалюєтеся крізь люк у секретний штаб Таємного Товариства Боягузів. А ще дізнаєтеся, що ваша рідна бабуся винайшла часоліт, а Землю от-от мають захопити підступні космічні прибульці, які заразили більшість людей вірусом страху і порятунок людства залежить тільки від вас! Виявляється, що головне — це вміти здолати свій страх. І тоді найпотужніша зброя перетворюється на пил, а нездоланих космічних завойовників роблять безпорадними... звичайні земні квіти. От тільки треба в слухну мить зуміти скористатися загадковим ЗАСОБОМ ВІД ПЕРЕЛЯКУ № 9!

Зміст:

[Розділ 1. Кактус показує колючки](#)

[Розділ 2. Я стаю піддослідним кроликом](#)

[Розділ 3. Знайомство з Жуком та Зайцем](#)

[Розділ 4. Підготовка до секретної операції](#)

[Розділ 5. Чи можна порушувати клятву?](#)

[Розділ 6. І байбачок зі мною...](#)

[Розділ 7. Напад на банкіра](#)

[Розділ 8. Гра у заховані скарби чи пограбування?](#)

[Розділ 9. Знайомий ротвейлер](#)

[Розділ 10. Криївка блакитних жаб](#)
[Розділ 11. Паганіні стає Чаком Норісом](#)
[Розділ 12. Міраж на будмайданчику](#)
[Розділ 13. Я шукаю допомоги](#)
[Розділ 14. Послання від бабусі](#)
[Розділ 15. Найкращий у світі автомобіль – це...](#)
[Розділ 16. Загадкова пані Соломія](#)
[Розділ 17. Машина часу існує?](#)
[Розділ 18. Я відчуваю смак пригод](#)
[Розділ 19. Політ крізь часопростір](#)
[Розділ 20. Синьоморди наступають](#)
[Розділ 21. Козацька світлова абетка](#)
[Розділ 22. У Всесвіті дрібниць не буває](#)
[Розділ 23. Зброя проти комахожерів](#)
[Розділ 24. Жук і Заєць втрачають надію](#)
[Розділ 25. Космічні загарбники прибувають](#)
[Розділ 26. А тато грає на дримбі](#)
[Розділ 27. Я розмовляю мовою синьомордів](#)
[Розділ 28. Парамідосерфінг](#)
[Розділ 29. Нехай синьоморди посплять](#)
[Розділ 30. Ми вистежуємо викрадачів](#)
[Розділ 31. Куди веде провалля](#)
[Розділ 32. Що може антижаб](#)
[Розділ 33. Ми виконуємо акробатичні номери](#)
[Розділ 34. Бабуся Соля дає нам інструкції](#)
[Розділ 35. Квіти перемагають хижих прибульців](#)
[Розділ 36. Так народжуються народні пісні](#)

Розділ 1. Кактус показує колючки

Я обережно визирнув із-за рогу будинку й одразу ж відсахнувся: біля мого під'їзду стояв Кактус. На жаль, з Кактусом, якого насправді звать Сашко Смик, я знайомий майже від народження – ми живемо у сусідніх квартирах. Мама каже, що сваритися ми з ним почали, ще лежачи у візочках. Варто було залишити наші колясочки поруч, як ми билися пляшечками з молочною сумішшю й намагалися видерти одне в одного іграшки. Не знаю, з чого почалася наша ворожнеча, але скільки я себе пам'ятаю, кожна наша зустріч закінчувалася якщо не бійкою, то штурханами.

Я до цього давно звик і ставився просто – як до неминучого лиха. Ми з Сашком завжди були однакові на зріст і сили в нас були рівні. Але після літніх канікул я побачив Кактуса й просто остовпів. Розумієте, раніше Сашко був невеличкий і худий, волосся в нього стирчало на всі боки, як колючки в кактуса, – через це його так і прозвали. А тепер він став схожий на гібрид жирафи з орангутангом. Тобто виріс одразу на дві голови й накачав м'язи, як у Шварценегера! І перша ж наша сутичка скінчилася тим, що я зрозумів: ось що відчують альпіністи, потрапивши під гірську лавину!

Після цього я почав виходити з дому, як шпигун у старих фільмах – полохливо озираючись, а потім біг до школи крізь прохідні двори. А коли все ж стикався десь із Сашком ніс до носа, то просто тікав, як звичайний боягуз А Кактус реготав мені в спину і кричав копіюючи Карабаса Барабаса з фільму "Пригоди Буратіно":

— Підійди до мене, дитинко! Зараз як дам боляче!

Ось і тепер Кактус мене помітив, ошкірився і почав підманювати пальцем. При цьому ще й приказував:

— Киць-киць, не бійся, я тебе трохи поб'ю, по-сусідськи, – і було видно, що зайти до під'їзду мені так і не пощастить.

Я відчув, що втягаю голову в плечі, мов черепаха, яка помітила небезпеку й намагається сховатися у панцир, і щодуху побіг геть, подалі від Сашка і від його нахабного переможного реготу. По ногах мене бив футляр від скрипки – адже я саме повертався з уроку музики, і це, здається, смішило Сашка найдужче. Адже він дражнив мене Поганським Паганіні ще відтоді, як уперше побачив зі скрипкою. Хоча справжнє моє ім'я Клим Джура.

Серце в мене калатало як скажене, я задихався і відчував, що Кактус ось-ось схопить мене за шкірки й почне лупцювати, – але тут сталося щось дивне й незрозуміле: люк, на який

я наступив, раптом почав м'яко вгинатися під моїми ногами, і я шкереберть полетів у чорну прірву.

* * *

Розділ 2. Я стаю піддослідним кроликом

Спершу я почув звук. Він долинав звідкись іздалеку і був схожий на дзижчання бджоли. Навколо мене панувала темрява, і хоч як я вдивлявся туди, звідки почув оте тихе дзижчання, не побачив нічого. Я почав навромацки просуватися вперед, усе ще не розуміючи, що сталося – адже останнє, що я пам'ятав, було падіння. І ще було дивно, що я зовсім не злякався. Почував себе так, ніби те, що зі мною відбувається – це якась комп'ютерна гра. Варто натиснути на кнопку, і все закінчиться.

Світло спалахнуло зненацька і засліпило мене. Виявляється, я стояв посеред великої порожньої зали. Стіни були глухі, без жодного вікна, а підлога під моїми ногами злегка вібрувала. Я підійшов до найближчої стіни, торкнувся до неї – і в ту ж мить під моїми пальцями з'явився невеличкий отвір. Звідти, немов на пружині, вискочила таця, на якій лежало кілька бутербродів і стояла склянка томатного соку.

"Дивно, звідки вони знають, що я люблю томатний сік і бутерброди з лікарською ковбасою?" – подумав я і відчув, що справді страшенно зголоднів.

Щойно я взяв бутерброда й підніс його до рота, як звідкись ізгори почувся механічний голос:

— Смачного, шановний Климе Миколайовичу! Раді вітати вас у секретній лабораторії ТТБ.

— А що це таке – ТТБ? – запитав я, швидко жуячи бутерброд.

— ТТБ – це Таємне Товариство Боягузів, – чітко відповів механічний голос. – А тепер прошу сідати.

Я відчув, що підлога у мене під ногами гойднулася. З неї ніби виросло м'яке крісло. Я зручно вмовстився на ньому й приготувався до нових несподіванок. Та все ж, коли стіна переді мною розсунулася й перетворилася на велетенський екран, здригнувся. І навіть не через ці миттєві перетворення. На гігантському екрані я побачив вулицю, по якій щодуху мчала якась зіщулена перелякана істота. І раптом впізнав себе – та це ж моя вулиця, по якій я тікаю від Кактуса, і це мене б'є по ногах скрипка, яку я стискаю в руці.

Стало так соромно, що я відчув, як палають мої щоки. І сльози набігли мені на очі. Хто вони,

ці люди, що так підступно підглядали за мною? Яке вони мають право? Я вже хотів схопитися з крісла й спробувати знайти вихід із цього дивного приміщення, але тут згори знову пролунав голос. Цього разу він був не механічний, а цілком живий. Було чутно, що жінка, яка зверталася до мене, ледь усміхається:

— Не поспішай, ми відпустимо тебе, як тільки ти цього забажаєш. Але в нас до тебе є пропозиція. Хочеш узяти участь у таємному експерименті?

— У якому експерименті? – обурено вигукнув я. – Та я ж навіть не знаю, хто ви. І чому ви за мною спостерігали? І як я опинився у вашій секретній лабораторії?

— Перш ніж я відповім, ти маєш пообіцяти, що збережеш усе, про що дізнаєшся, в таємниці.

— І ви не боїтеся, що я вас обдурю?

— Ні, – спокійно відповіла жінка, – нам досить твого слова.

— Ну що ж – обіцяю, – легко згодився я, але при цьому, про всяк випадок, непомітно схрестив безіменний і середній пальці. Адже кожному дурневі відомо, що коли так схрещуєш пальці, жодна клятва не має сили.

— Ми винайшли засіб від страху. І ти маєш стати першою людиною, на якій ми хочемо його випробувати. Але повторюю: ти можеш відмовитися. Тільки зробити це треба зараз.

Давши згоду, ти вже не зможеш стати таким, як раніше. Вирішуй!

Так само тримаючи схрещеними пальці, я кивнув і впевнено сказав:

— Я згоден!

Звісно, тоді я й уявити не міг, які неймовірні наслідки матиме ця моя необачна згода!

* * *

Розділ 3. Знайомство з Жуком і Зайцем

Я стояв посеред вулиці й мружився від сонця, що світило мені прямісінько в очі. Розгублено озираючись на всі боки, я намагався зрозуміти, де опинився. Вулиця була зовсім незнайома... Повз мене проходили заклопотані люди, часом із подивом позираючи у мій бік. Один дядечко навіть спинився й запитав:

— Хлопчику, що з тобою? Тобі допомогти?

Я заперечливо похитав головою й глянув на своє віддзеркалення у вітрині якогось розкішного бутіка.

Вигляд у мене справді був дурнуватий – волосся скуйовджене, сорочка розхристана, джинси в іржавих плямах. Ніби мене спершу всмоктав якийсь гігантський пілосос, а тоді виплюнув бозна-де. І що найдивніше – в руках я досі судомно стискав обшарпаний футляр зі своєю нещасною скрипчкою.

Я навмання побрів вулицею, намагаючись знайти дорогу додому. Хай ця чортівня врешті скінчиться. Може, просто хтось вирішив пожартувати зі мною? Може, зараз звідкись із-за рогу вискочить дядько й з ідіотським реготом повідомить:

— Увага, усміхніться, вас знімають прихованою камерою!

Але враз я відчув, що якась невидима сила не дає мені відхилитися з наперед визначеного шляху. Мене ніби в спину хтось підштовхував. Спершу я намагався пручатися, а коли зрозумів, що все одно нічого не вийде, махнув рукою і пішов туди, куди мене спрямовували.

Урешті я опинився біля старого будинку з іржавою залізною брамою, на якій висів великий старовинний замок. З цікавості я легенько поторсав маленькі ворітця, що, здавалося, вросли в іржаві петлі, – й вони легко відчинилися. Ледве я ступив за хвіртку, як ворота за мною заклацнулися, і я зрозумів, що знову опинився в пастці.

Серце закалатало так голосно, що навіть вуха позакладало. Але я щосили стиснув пальці в кулаки і рушив далі.

— Ось ти й на місці, – почув я вже знайомий жіночий голос – той, що приймав мене до ТТБ – Таємного товариства боягузів. – Саме час

розпочинати наш експеримент. Так, як ми з тобою домовлялися.

Навпроти мене стояла молода білява жінка, обличчя якої здалося мені страшенно знайомим, але звідки я її знаю, ніяк не міг згадати. Так буває, коли прокидаєшся і марно хочеш пригадати той світ, у якому ти щойно стрибав з найкрутіших скель і перемагав озброєних до зубів бандитів.

— Отак сразу? – хрипко запитав я, ніби намагаючись виторгувати ще кілька хвилин на роздуми.

Але жінка вмить відчула моє вагання і вже зовсім інакше – жорстко й суворо наказала:

— Заходь у сад і починай тренуватися!

Я зробив ще кілька непевних кроків й інстинктивно відсахнувся. Повз моє вухо зі свистом пролетіла гострозуба металева зірочка і вп'ялася у стовбур старої яблуні.

— Нічого собі тренування! – обурено вигукнув я і озирнувся на біляву жінку, та поруч зі мною вже нікого не було.

Натомість звідкись із гущавини старого садка почувся пронизливий крик, і з кущів викотився живий клубок. Двоє хлопців приблизно мого віку гамселили одне одного руками й ногами, вигукуючи тоді ще не зрозумілі мені слова:

— Засіб від переляку номер один!

— Засіб від переляку номер сім!

— Засіб від переляку номер чотири!

Я з острахом відступив від явно божевільних хлопців, але в цю мить вони, мов нічого не сталося, припинили бійку. Підвелися й почали обтрушувати одне одного від прилиплих до одягу листків та гілочок. Один із хлопців – кругловидий, зі смішними, довгими, мов у зайця, передніми зубами, усміхнувся і сказав:

— Привіт, Музиканте!

А другий, чорнявий, з чорними як смола очима й густими насупленими бровами, похмуро бовкнув:

— Ходімо готуватися до вечірньої операції. Ти й так затримався!

* * *

Розділ 4. Підготовка до секретної операції

Я слухняно, мов механічна лялька, пішов за хлопцями, ніби ми справді давно були знайомі й домовлялися про якусь операцію. Головне, що раптом я помітив – противний липкий страх, який переслідував мене ось уже кілька місяців відтоді, як мене відлуплював Кактус, кудись зник. Замість цього мене охопила цікавість і бажання приєднатися до Зайця й Жука – так я подумки прозвав своїх нових знайомих.

Продершись крізь переплетені гілки старих яблунь, ми вийшли на круглий піщаний майданчик, посеред якого стояв звичайнісінький дерев'яний грибок. Такі грибки можна побачити на будь-якому дитячому майданчику чи на пляжі. Жук і Заєць сіли під дашком дерев'яного мухомора, а я стояв перед ними, мов на екзамені.

Чорнявий підняв руку, вхопився за дошку на дашку гриба – і раптом ця дошка почала розтягатися й перетворилася на сувій тоненького, згорнутого трубочкою паперу. Жук розгорнув його на колінах. Пильно придивився до якихось позначок на папері, поводив пальцем по чітко намальованій схемі й сказав:

— Сьогодні рівно о 21:00 ти стоятимеш під цим банком. Одягни щось діряве й брудне. Гратимеш жалісну пісеньку про байбачка. А ми співатимемо.

І раптом Жук зотягнув тоненьким жалісним голосом, йому басовито підспівував Заєць:

По світу я попобродив,

І байбачок зі мною.

Побачив я чимало див,

І байбачок зі мною.

І мій завжди, і мій завжди,

Мій байбачок зі мною.

І мій завжди, і мій завжди,

*Мій байбачок зі мною.
Людей чимало на землі,
І байбачок зі мною.
Бувають добрі, більше злі,
І байбачок зі мною.
Співаю різні я пісні,
І байбачок зі мною.
Є і веселі, і сумні,
І байбачок зі мною.
За це в дарунок хліба шмат,
І байбачок зі мною.
І тим я сит, і тим я рад,
І байбачок зі мною.
Все в світі крам –
Купи-продам,
Мій байбачок зі мною.
За гроші ж душу не віддам,
І байбачок зі мною.*

— З байбачком ми тебе познайомимо при зустрічі! Він спеціально видресирований – уміє витягати папірці з віщуваннями. А тепер біжи додому й готуйся. Спізнюватися не можна!

Не встиг я нічого сказати, як уже стояв за залізною брамою, на якій знову висів іржавий замок. У руках у мене, крім футляра зі скрипкою, опинився зіжмаканий папірець, на якому було написано адресу, намальовано план-схему й додано слова пісні про байбачка. Усе відбулося так швидко, що я не встиг розпитати у своїх

нових знайомих, що ж має відбутися ввечері. Що це за таємна операція і навіщо я маю перевдягатися в лахи і грати на центральній площі міста жалісну пісеньку про байбачка?

* * *

Розділ 5. Чи можна порушувати клятву?

Я сидів у своїй кімнаті й, мов загіпнотизований кролик, дивився на секундну стрілку годинника. Тепер наш настінний годинник нагадував мені велетенського хижого удава, що заковтує секунди й хвилини. Заковтує час, який залишався до таємної операції. У мене ще й досі стояв у вухах голос Жука: "Сьогодні рівно о 21:00 чекаємо тебе біля банку!"

На письмовому столі лежав клаптик паперу зі словами дитячої пісеньки про байбачка і планом банку. Цей будинок я й без того чудово знав. Просто тут працювала моя бабуся. Ні, не думайте, що бабуся у мене мільйонерша й очолює міжнародний банк. Вона там працює прибиральницею. Влітку я часто ходив з нею на роботу й допомагав поливати квіти й пилювати цілі кілометри килимових доріжок, що вкривали довжелезні коридори банку. Спершу ті коридори нагадували мені лабіринти, я весь час ішов не в той бік, але за тиждень вже орієнтувався в цьому хмарочосі, як у себе вдома.

Що ж вони збираються робити в банку? Може, я втрапив до банди грабіжників, і вони хочуть викрасти золоті зливки, що зберігаються у броньованих підвалах? Тоді мені кінець – банк стереже ціла армія озброєних охоронців, а камери спостереження встановлено в кожному приміщенні. Я так поринув у роздуми, що підскочив, мов ошпарений, коли бабуся поклала мені руку на плече.

— Господи, дитино, чого ти від рідної бабусі сахаєшся, як від вогню? Хочеш пиріжків? – І бабуся поставила переді мною тарілку, повну рум'яних пиріжків із м'ясом.

Моя бабуся готує найсмачніші в світі пиріжки, а ще понад усе вона любить квіти. Здається, варто їй просто торкнутися до якоїсь рослини, як та оживає, бруньки на її гілках розвиваються, і вона починає цвісти. І вся наша квартира, завдяки старанням бабусі Солі, перетворилася на справжню оранжерею. Іноді я намагався допомогти бабусі поливати чи пересаджувати квіти, але вона завжди лагідно, але твердо відстороняла мене.

— Ніколи не чіпай моїх квітів! – наказувала вона, коли залишала мене самого вдома. – Вони знають і розуміють лише мене. Від торкання чужих рук квіти можуть загинути.

Я сприймав застереження бабусі, як старечі дивацтва. Та все ж ніколи не порушував її

заборони. Квіти в нашому помешканні і в сільській садибі, де бабуся жила влітку, доглядала лише вона.

Я стріпнув головою, відігнав від себе ці недоречні тепер спогади про бабусині квіти, вхопив ще гарячий пиріжок і, не попрощавшись із розгубленою бабусею, прожогом вискочив із квартири. До зустрічі залишалось 20 хвилин.

"Зорієнтуюся на місці!" – вирішив я, – адже завжди можна сказати моїм новим знайомим, що мене просто не відпустили батьки. І навіть їм знати, що мама з татом уже півроку працюють на розкопках піраміди в Єгипті. А може, ми взагалі вже ніколи не зустрінемося із Зайцем і Жуком..."

Хоча я добре усвідомлював, що так просто ця історія скінчитися не може. Здається, я втрапив у якусь хитро розставлену пастку, і клятва, яку я дав членам Таємного Товариства Боягузів – ТТБ, зв'язала мене по руках і ногах.

* * *

Розділ 6. І байбачок зі мною...

Коли я підбіг до площі, на якій височіла будівля банку, вже запали сутінки. Почав накрапати противний дрібний дощик, і ліхтарі, що освітлювали вулиці, тьмяно виблискували жовтим вологим світлом. Я тихо скрадався попід стінами прилеглих до банку будинків і

намагався розгледіти Жука і Зайця. Та біля центрального входу до банку не було нікого.

Я полегшено зітхнув і вже зібрався повертатися додому, коли з вузької бічної вулички на площу виїхав кумедний візочок, який штовхали двоє хлопців. Вбрані вони були у яскраві циркові костюми, на їхніх головах були надягнені блазенські ковпаки з дзвіночками, а на візочку у великій клітці з дротяним колесом усередині швидко перебирав лапками... байбачок.

Заєць почав крутити ручку якогось дивного музичного інструмента, що висів у нього на грудях, і до мене долинули пронизливі звуки знайомої мелодії. Картина була така ідіотська, що я мимоволі засміявся, та в цю мить відчув, що хтось сильно штовхнув мене в спину.

Я кулею викотився на середину площі, мене помітили Жук та Заєць і почали вимахувати руками, підкликаючи до себе. Мені не залишалося нічого іншого, як підбігти до них.

— Де скрипка?! – люто просичав Жук, і далі хитаючи головою, подзенькуючи дзвіночками й тупцяючи на місці в такт жалісної музики.

— Та не казися, у мене є запасний варіант, – заспокоїв друга Заєць і показав очима на стару обшарпану скрипку-четвертинку, на якій вчать грати шестирічні малюки.

Я заперечливо похитав головою, але Жук глянув на мене з такою люттю, що я вхопив до рук скрипку-недомірку та смичок, що валявся біля неї на дні візка, й почав підігравати Зайцеві.

— А тепер співай, – наказав Жук.

— Ви що, збожеволіли? А якщо мене хтось знайомий побачить? – обурився я.

Але було вже пізно. Вправним рухом Заєць натягнув мені на голову такий же блазенський ковпак, накинув на плечі чорний плащ, розшитий золотими зірками, і я слухняно, мов дресирована мавпочка, почав і собі пританцьовувати на місці й хитати головою, подзенькуючи пришитими до ковпака дзвіночками.

"А от співати я не буду нізащо!" – подумав я, і раптом почув власний тремтячий голос, який жалісно затагнув пісеньку про сердешного гризуна.

* * *

Розділ 7. Напад на банкіра

Поступово навколо нас почали збиратися люди. Жінки скрушно хитали головами й примовляли:

— Нещасні діти, змушені заробляти на шматок хліба!

— Куди дивиться міліція?! Дітей виганяють на вулицю жебрати!

Хтось укинув до нашого візочка гривню, хтось поклав цукерку, а якийсь чоловік із кейсом у руках усміхнувся й спитав:

— Хлопці, а ваш байбачок уміє віщувати майбутнє?

— Звісно, вміє, – усміхнувся у відповідь Заєць і простягнув руку до клітки.

Байбачок умить припинив крутити колесо, понишпорив на дні клітки й двома лапками витягнув з купи скручених у трубочку папірців один. Заєць спритно підхопив паперову трубочку й, уклонившись і скинувши блазенський ковпак, подав її чоловікові.

Та що це? Прочитавши кілька рядків, написаних на папірці нерівним дитячим почерком, чоловік зблід, зіжмакав записку, кинув її на землю і швидкими кроками попрямував до свого блискучого чорного автомобіля. Невеличкий натовп, що зібрався навколо нас, зацікавлено зашумів.

— Видно, щось не дуже приємне наворожили капіталістові, – ехидно проказала огрядна тітонька з великою господарського сумкою в руках.

— Так їм і треба, олігархам ненажерливим, – докинув і собі дідок із масивним ціпком у руках.

Він хотів іще щось додати, але його слова заглушило пронизливе вищання гальм. На

площу на шаленій швидкості в'їхав мотоцикл, на якому сиділо двоє чоловіків у масках. Один у кілька стрибків опинився біля дядечка, якому щойно ворожив наш байбачок, висмикнув у нього з рук кейс і так само блискавично підскочив до мотоцикла. Грабіжники зірвалися з місця, і за мить там залишилася лише біла хмарка диму.

Я вражено дивився вслід мотоциклові, бо раптом мені здалося, що оті двоє на мотоциклі нагадують... моїх маму й тата. Просто ось так стріпувати головою вміє лише моя мама, а тато точнісінько так пригальмовує ногою, коли круто розвертає свій мотоцикл.

"Що за дурня! – відігнав я від себе дикі підозри. – Батьки зараз спокійнісінько розкопують руїни єгипетської піраміди десь посеред пустелі, а мені з переляку лізуть у голову всілякі нісенітниці!"

— Рятуйте! – зарепетувала огрядна тітонька. На її крик із банку вибігло троє здоровезних охоронців. Вони кинулися до пограбованого чоловіка і, підтримуючи його під руки, повели в будинок.

— Тікаймо! – почув я голос Жука, озирнувся і побачив, що хлопці вже встигли передягтися.

Кудись зникло їхнє блазенське вбрання. Тепер переді мною стояли два школярі у синіх формених костюмах і білих напрасованих

сорочках. Заєць так само швидко переодяг мене: стягнув у мене з голови ковпак і зірвав із плечей чорний плащ, розшитий зірками. Хлопці вхопили за ручки візок і непомітно, як і з'явилися, розтанули у підворотті сусідньої з площею вулиці...

Я почав озиратися на всі боки. Куди тікати? Адже за мить сюди приїде міліція, і мене затримують як свідка або як учасника пограбування. Спробуй потім поясни, чому опинився ввечері біля банку та ще й грав на скрипочці й співав дурнувату пісеньку про байбачка! Он скільки свідків навколо, і всі жваво обговорюють надзвичайну подію!

Щоправда, тепер мене важко було впізнати. Маленьку скрипку Заєць забрав разом із цирковим вбранням. Я знову був схожий на нормальну людину. Ось зараз спокійно піду геть, і на мене ніхто й уваги не зверне. Я почав повільно задкувати, але перед тим як зникнути, все ж устиг нахилитися й підняти з землі зіжмаканий папірець – той, що байбачок витягнув для веселого банкіра. Там було написано лише три слова: "Зараз тебе пограбують!"

* * *

Розділ 8. Гра у заховані скарби чи пограбування?

Щойно я ступив за ріг покрученої вузенької вулиці, як мене міцно вхопили за руку й потягли до підворіття. Хоч як я пручався, мене заштовхали у двір якогось покинутого будинку. Тут я побачив своїх спільників – Зайця й Жука.

Байбачок спокійнісінько сидів на дні клітки. Колесо також завмерло, і я подумав, що цей маленький гризун теж є учасником пограбування, адже саме його записка з передбаченням майбутнього вплинула на банкіра так, що той геть забув про пильність і, не покликавши охоронців, сам пішов до своєї машини. Та мої сумні роздуми урвав хрипкий голос Жука:

— Ну що ж, перше випробування ти пройшов. Але не можна розслаблятися. Це лише початок.

— Початок чого? – запитав я, передчуваючи, що головні неприємності на мене чекають попереду.

— Та ти не тремти, як заєць, – заспокоїв мене Заєць і весело всміхнувся. – Уяви, що це просто гра. Ти ж любиш гратися на комп'ютері, наприклад, у "Заховані скарби"? Пам'ятаєш, як там треба проходити різні рівні, уникати пасток

і ховатися від чудовиськ, які охороняють золото?

— Ну пам'ятаю. Але ж то все не насправді. І коли у грі тобі випадково відривають голову, то це не болить...

— Та добре, голову тобі ніхто не відірве, – похмуро урвав мої сумніви Жук. – Хіба що ти сам пхатимеш носа, куди не треба. Ти навіть прочитав записку?

— Яку записку? – я вдавав, ніби нічого не розумію.

— Ану віддай і більше не лізь не в свої справи. Твоє діло грати на скрипочці й виконувати накази. До речі, ти захопив план будинку? Без нього нам до банку не пробратися.

І тут я зробив те, про що потім пожалкував. Але в цю мить мені страшенно хотілося похвалитися перед хлопцями, які бачили, як хвилину тому я перелякався й хотів тікати додому. Я зверхньо посміхнувся і сказав:

— Тю, а нащо мені той план! Я знаю цей банк, як власну кишеню!

* * *

Розділ 9. Знайомий ротвейлер

Ми стояли посеред маленького двору, захаращеного поламаними меблями, іржавими ваннами й холодильниками. На цьому дворі я знав один секрет. Блукаючи підвалами банку,

який прибирала моя бабуса, я виявив невеличкі двері під сходами. Вони були зовсім непомітні. Наче їх хтось спеціально замаскував, накидавши біля них цілу купу відер і довгих палиць із кудлатими ганчір'яними насадками для миття підлоги. Тоді, влітку, я розгріб завал, натиснув на клямку дверей, вони на диво легко відчинилися – і я непомітно вийшов на це невеличке подвір'ячко. Так я знайшов потайний вхід до банку, про який, напевне, всі давно забули. Адже цей величезний будинок – може, найвищий у нашому місті – перебудовували разів десять. Хто знав, що тепер я пробиратимуся до банку саме крізь ці потайні замасковані дверцята?

Я розкидав кілька пом'ятих картонних коробок, що затуляли вхід, натиснув на клямку невеличких дерев'яних дверцят – і вони розчинилися, пронизливо зарипівши. Жук сердито стукнув мене по шиї й засичав:

– Ти що, сказився?! Хочеш, щоб сюди збіглася вся банкова охорона?

Мені стало страшенно прикро. Я згодився допомогти цим дивним хлопцям лише через те, що одного дня дав ідіотську клятву вступити до ТТБ – Таємного Товариства Боягузів.

Раптом я зрозумів, що в глибині душі у мене жила божевільна мрія: а що, як і справді позбудуся цього огидного страху, що переслідує

мене скрізь? І тоді, коли Кактус крикне мені: "Гей ти, Поганський Паганіні! Ходи сюди, я трохи тебе відлупцюю!", – я зроблю блискавичний рух рукою, і Кактус полетить шкереберть на асфальт, розмазуючи соплі й сльози.

— Ти що, заснув? – знову штурхонув мене у спину Жук.

Я стріпнув головою і швидко пішов темним підземним коридором, час від часу торкаючись руками стін – щоб не загубитися у заплутаних підземних лабіринтах. Тепер, пізно ввечері, життя в банку завмерло, і я був певен, що хлопці прийшли сюди не для того, щоб просто собі прогулятися. Ясно було, що ми йдемо на пограбування. І я чудово усвідомлював, що нас ось-ось схоплять. В охороні банку працювали спортсмени-каратисти, а на кожному повороті банкових коридорів були встановлені камери спостереження.

Раптом я почув зойк, озирнувся й не зміг втриматися від сміху. Мої сміливі супутники – Заєць і Жук стояли, мов укопані, притиснувшись до холодної стіни. А біля них, ошкіривши гострі ікла, стояв Бакс – місцевий ротвейлер, якого випускають уночі охороняти банк.

— Баксику, до мене! – пошепки покликав я грізного собацюру, і той, весело заметлявши хвостом, кинувся мені на груди й лизнув у носа.

— Це зі мною, – сказав я псові й недбало махнув у бік переляканих хлопців.

"А що, знатимете, як глузувати з мене?" – думав я, піднімаючись пожежною драбиною, на яку ми перелізли крізь маленьке віконце у комірчині для відер і ганчірок. Дивно, але нічна пригода вже починала мені подобатися. Ось зараз ми опинимося біля броньованого вікна на всю стіну – за тим вікном був кабінет директора банку, – і хлопці самі зрозуміють, що проникнути туди – марна справа! Та холодний голос Жука вмить привів мене до тями:

— Відсторонися! Тепер діятимуть фахівці...

Хлопці, немов за командою, одночасно витягли з-за пазухи невеличкі гумові присоски й приклали їх до скла. Потім приладами, схожими на циркулі, окреслили два кола і беззвучно витягли з шибки невеличкі кружальця. Ще секунда – і Жук із Зайцем просунули руки крізь отвори і розчинили вікно навстіж. За мить ми вже стояли посеред директорського кабінету, встеленого м'яким перським килимом.

— Гоп-ля-ля! – проказав Заєць і весело плеснув у долоні так, ніби ми стояли посеред арени цирку і він щойно зробив якийсь хитромудрий фокус.

— А як же камери стеження? – вражено запитав я, чекаючи, що ось-ось до кабінету ввійдуться озброєні охоронці.

— А про це подбаю я, – озвався Жук, витяг із нагрудної кишені тонку металеву трубочку, встромив у неї маленьку, завбільшки з горошину, кульку й, спрямувавши її на підвішену під стелею камеру, різко видув, поціливши прямісінько в об'єктив.

— Усе, тепер ти слухатимешся нас. Головне: ні з чого не дивуйся і не кричи. На всю операцію нам відведено 15 хвилин! – мовив завжди веселий Заєць, який і тепер кумедно усміхався, показуючи довгі передні зуби.

Хлопці впевнено, ніби вони бували тут сотні разів, підійшли до величезної картини, що висіла ззаду за столом директора. Жук якусь мить пильно розглядав намальований на картині сільський пейзаж – дерева, пагорби й маленьку хатинку на вершечку гори. Тоді простягнув руку й ледь доторкнувся до того місця, де були намальовані двері хатинки.

— Клац! – це картина раптом розділилася на дві половини і почала роз'їжджатися, відкриваючи вузький прохід у глибину стіни.

* * *

Розділ 10. Криївка блакитних жаб

Перше, що мене вразило, коли ми ступили крізь отвір, який відкрився в стіні, був дивний запах. Це був запах вогкості й болотних трав. Так пахнув лужок біля бабусиної хати в селі, куди ми з мамою й татом їздили щоліта відпочивати. Але звідки болото посеред міста, та ще й на десятому поверсі цегляного будинку?

Та думати про це було ніколи. Спереду почулося пронизливе сюрчання – ніби водночас засвистіло кілька розлючених міліціонерів. Потім ударив барабан, а далі на нас накотилася ціла лавина шалених звуків. Галас був такий, що ми позатуляли вуха руками. Але Жук і Заєць уперто продовжували рухатися вперед.

Те, що відкрилося нашим очам, було таким дивним, що я навіть не встиг злякатися. У великому басейні, встеленому водоростями й лататтям, у зручних кріслах сиділи дивовижні створіння. З першого погляду було зрозуміло, що це космічні прибульці – на землі таких істот зроду не водилося.

Точніше, ці істоти найбільше скидалися на жаб – але велетенських, та ще й яскраво-блакитного кольору. Морди у потвор були сині, а банькати очі світилися червоною барвою. Перед кожною блакитною ропухою, що розвалилася в кріслі, стояв столик із

частуванням, і на цих столиках були купками накладені хробаки, мухи й жуки. Найдивнішим було те, що блакитні жаби жваво перемовлялися, якщо можна було назвати мовою оті страхітливі звуки, що нагадували сюрчання міліцейських свистків і гупання барабанів.

— Що це?! – вражено запитав я.

— Тихо! Головне зараз – залишитися непоміченими й устигнути все зафільтувати, – прошепотів Жук і спрямував на жаб'ячий бенкет маленьку відеокамеру.

Тим часом Заєць витягнув уперед руку з приладом, на якому світився екран і мерехтіли колонки цифр, і почав робити якісь заміри.

Хлопці так захопилися роботою, що не помітили, як із бічного коридору до нас кинулася істота, що віддалено нагадувала людину. Здавалося, що це якась іграшкова фігурка, яку поспіхом виліпила маленька дитина, бавлячись пластиліном у садочку.

Ми прожогом кинулися до рятівного отвору в стіні, Жук натиснув на потайну кнопку, і картина знову заклацнула – дві половинки стали на місце. А ми вилізли через вікно, скочили на пожежну драбину і почали спускатися по ній, весь час озираячись – чи не наздоганяють нас блакитні монстри. Нарешті ось воно – рятівне віконце комірчини. Жук,

Заєць і я по черзі пірнули в нього, потім пробігли підземним коридором, і вже за кілька хвилин стояли на захаращеному поламаними меблями й іржавим залізяччям подвір'ї.

Мені важко було зрозуміти, як під час нашої панічної втечі я знайшов потайні двері й урятував себе і своїх нових друзів від переслідування синьомордих потвор.

— Ну що ж, Музиканте, ти витримав і друге випробування – не покинув нас у тому лігвиську і вивів на волю, – тепер Жук говорив подружньому, куди й поділася його зверхність і грубість.

— Просто нам доручили перевірити тебе у справжній операції... Тільки так можна зрозуміти, чи людина підходить для роботи у ТТБ, – додав Заєць і усміхнувся. – Розумієш, ці хижі прибульці таємно заволоділи вже половиною світу.

— А цей банк – їхня головна база. Космічні окупанти вирощують тут мутантів-перевертнів і посилають їх на свої таємні завдання. Але найголовніше, що вони навчилися проникати в людську свідомість і підкоряти людей своїй волі, – похмуро додав Жук. – Наше товариство бореться з жаб'ячою цивілізацією. Але найгірше, що вони заразили майже все людство вірусом страху. Головне завдання – знайти протиотруту.

Я стояв мовчки і ніяк не міг прийти до тями. Невже все це відбулося насправді? Усі мої припущення й підозри луснули, мов мильні бульбашки. Я потрапив не у банду розбійників. Мої нові знайомі – мисливці за хижими прибульцями.

— Заждіть, а як же ми можемо боротися проти прибульців, якщо самі – боягузи? – врешті вражено запитав я. – Адже ви так і називаєтеся: Таємне Товариство Боягузів?

— У цьому й увесь секрет. Вірус страху найперше вражає хоробрих. У них зовсім немає імунітету. А нам, тим, хто звик боятися, все життя треба боротися зі своїм переляком. Тому в кожного боягуза є свої засоби подолання страху...

* * *

Розділ 11. Паганіні стає Чаком Норісом

— Климе, онучку, прокидайся! – почув я у себе над вухом і схопився з ліжка, мов ошпарений.

Біля мене стояла бабуся й лагідно усміхалася. Годинник показував восьму ранку, отже на те, щоб одягтися-умитися-поснідати-добігти-до-школи, залишалося якихось півгодини. Я прожогом кинувся до ванни, і тільки глянувши на себе в дзеркало й

помітивши над бровою невеличку подряпину, пригадав усе.

Отже, ТТБ – це зовсім не жарт і навіть не банда злочинців. Те, про що я довідався вчора ввечері, не вкладалося в голову й видавалося хворобливою маячнею. Ну які можуть бути прибульці? І що це за міжгалактична змова монстрів? Якби я не бачив усього на власні очі, це здалося б мені дурнуватим сценарієм дешевого фантастичного фільму.

Усе ще намагаючись розібратися у вчорашніх неймовірних подіях, я вибіг із квартири і ніс до носа зіткнувся з Кактусом – моїм одвічним ворогом і сусідом Сашком Смиком. Він лиховісно посміхнувся і почав повільно підходити до мене. І я добре знав, що саме станеться наступної миті – я шкереберть полечу сходами вниз. Кактус називав цю веселу гру "живим футболом" і, як ви здогадуєтесь, м'ячем у цій грі був я. Тобто, якщо я сам не тікав від Сашка, він копав мене ногою.

Та що це? Замість того, щоб тікати, я, ніби виконуючи давно відомий мені прийом, широко розставив ноги і, пружинячи на ледь зігнутих колінах, поставив руки у "блок".

— Ги-ги, – розвеселився Смик, – це вже щось новеньке. Поганський Паганіні хоче стати Чаком Норісом!

Але це були останні слова, які вимовив Кактус. Якась незнана досі сила змусила мене підскочити догори, а потім із несамовитим криком, від якого в мене самого позакладало вуха, мов лавина, звалитися на свого ворога.

І сталося диво. Сашко Смик – непереможний Кактус – раптом осів, закрив руками обличчя й заскімлив тоненьким дівчачим голосочком:

— Відпусти мене! Я більше не буду! Мені наказали тебе відлупцювати. Хазяїн мене покарає!

Але розбиратися із зарюмсаним Кактусом було ніколи. Я підхопив рюкзака, який звалився у мене з плечей під час фантастичного стрибка, й помчав до школи.

"Що зі мною відбувається?" – думав я, перебігаючи прохідний двір і пірнаючи під залізні ворота сусіднього будівництва (цією дорогою – навпрошки до школи – було вдвічі швидше). Адже я навіть не злякався. Здається, страх відступив від мене після відвідин таємного лігвиська блакитних монстрів.

Мабуть, усе, чого я боявся досі, тепер здавалося мені дитячими забавками. Та не встиг я цього подумати, як чиясь липка, схожа на присоску лапа міцно вхопила мене за руку й потягла до піщаного кар'єру, на краю якого працював екскаватор. Я з жахом помітив, що ця

довга лапа з перетинками між кістлявими пазуристими лапами була яскраво-блакитного кольору.

* * *

Розділ 12. Міраж на будмайданчику

За останні дні я побував у стількох неймовірних ситуаціях, що був певен – тепер мене вже нічого не здивує. Та виявилось, що я глибоко помилявся. Бо щойно на моїх очах піщаний кар'єр, на краю якого працював екскаватор, зник. Я не раз чув від своїх батьків розповіді про міражі, які вони бачили у пустелі. Але те, що я спостерігав тепер, нагадувало зображення на гігантському екрані, який раптово вимкнули.

Переді мною була рівна земля, без жодної травинки. Земля мала дивний іржаво-коричневий колір, і її вкривали глибокі тріщини. Ніби тут щойно прокотився страшний смерч, вбивши навколо все живе. Але найгірше було те, що посеред цієї пустелі, яка враз утворилася на місці будмайданчика, сиділо потворне створіння.

Мені здалося, що саме його я бачив учора під час таємного бенкету в банку. Принаймні огидна синя пика з довжелезним язиком, банькаті червоні очі, довгі лапи з перетинками і, головне, яскраво-блакитний колір шкіри цієї

почвари говорили про те, що переді мною один із космічних прибульців.

Я спробував поворухнутися, але марно – мене ніби обмазали липким тягучим клеєм, і я почувався, як муха, що потрапила в павутину і не може поворухнути лапкою, готуючись до того, що її ось-ось ізжеруть.

Синьопикий широко роззявив пащу, і з неї вирвалися пронизливі звуки – свист, гуркіт, дзижчання і... кумкання.

Я мимоволі замружився (вуха я затулити не міг, бо мої руки були намертво приклеєні до боків), аж тут у моїй голові залунали слова:

— Слухай, нікчемне створіння! Ми, на відміну від вашої примітивної мови, володіємо досконалим мистецтвом передавати думки на відстані. Так отож, сьогодні вночі, рівно о 3:00, на вашу планету прибуває основний десант могутньої цивілізації блакитних жаб. Останньою перепорою на нашому шляху залишалося ваше таємне товариство. Досі нам не щастило захопити жодного члена ТТБ. Тепер вам кінець. Ти покажеш секретну лабораторію, і після цього експерименти проводитимемо тільки ми... над вами.

Блакитна тварюка висолопила довжелезного язика, на льоту вхопила якусь необачну муху й з апетитом схрумала її. Як видно, наші мухи були для космічних

прибульців найбільшим делікатесом, бо процес споживання сердешної комахи цілковито захопив синьопикого. Мабуть, земні комахи впливали на прибульців ще і як снодійне. Бо думки потвори почали плутатися, і вона, сама того не усвідомлюючи, вибовкала зайве:

— Підкоримо цю смачненьку планетку... Вона нам на один зуб... Лишилося тільки проникнути в їхній штаб... Нам-ням, що може бути смачніше за мух... Тільки консервовані метелики під майонезом!

Велетенська синя ропуха захропла, але я встиг підслухати останню думку перед тим, як пожирач мух остаточно відключився:

— Цей людський екземпляр ще не до кінця приборканий. Щеплення переляку, напевно, не подіяло. Гаразд, прокинувся і вкушу його як слід, тоді він стане моїм рабом назавжди й зробить усе, що я звелю.

Марно було чекати на допомогу. Тож я почав діяти швидко й рішуче. Напруживши всі м'язи, я почав звиватись, як вуж, і сантиметр за сантиметром рухатися в бік паркану, що оточував цей фальшивий будівельний майданчик. Нарешті я виповз за межі випаленого кола порепаної землі, де продовжував хропти синьопикий.

На щастя, прибульці знищили не все на цьому колись вкритому кульбабками й травою

пустирищі. Я шубовснувся у досить глибоку калюжу і відчув, як липка речовина – напевно, це була отруйна слина космічної жаби – почала розчинятися. Мені вистачило кількох секунд, щоб повністю звільнитися і кинутися геть від цього страшного місця.

Я проліз крізь дірку в паркані й опинився на гамірній вулиці. Мало не потрапивши під колеса автобуса, обминув свою школу і побіг до знайомого перехрестя. Туди, де кілька днів тому я так необачно наступив на металевий люк, що виявився входом до підпільної лабораторії ТТБ.

* * *

Розділ 13. Я шукаю допомоги

Ви помічали, що зазвичай люди бувають страшенно неуважні? Тисячі разів піднімаючись сходами до власної квартири, ми не знаємо, скільки сходинок доводиться долати. Ми не звертаємо уваги на те, що на дереві під самісінькими нашими вікнами звила гніздо чудова пташка з довгим жовтим дзьобом і темно-зеленими пір'їнами на хвості. І навіть не помічаємо, у що одягнений наш сусіда по парті. Просто більшості людей здається, що все в житті визначено наперед і жодних див з ними статися не може. Приблизно так вважав і я, аж поки вклепався у цю дику історію, яка ось-ось могла закінчитися загибеллю нашої цивілізації.

Тепер, коли я біг вулицею, залишаючи після себе мокрий брудний слід (купання в калюжі не лише звільнило мене від клею, а й перетворило на губку), я почав пильніше придивлятися до людей. І те, що я побачив, вразило мене. Так-так, усі довкола мали надзвичайно дивний вигляд. Вони рухалися, ніби у сповільненій зйомці. І вирази облич в усіх були схожі – наче на них налягли гумові маски з наклеєними посмішками. Але сміху не було чути. Власне, люди майже не розмовляли.

Я почав пригадувати і зрозумів, що з самого початку навчального року мене весь час щось непокоїло. Вчителі ніби були ті ж самі, але часом вони розмовляли й рухались, як актори в театрі, котрі повторюють наперед завчені ролі. І що у словах, які вони вимовляють, немає жодного змісту. Але мене так зацькував Кактус, що замислюватися над усім цим мені було ніколи.

Завернувши за ріг, я не вагаючись став на кришку люка, передчуваючи, що зараз вона м'яко осяде під моїми ногами. Та що це? Кришка була тверда й непорушна. Я кілька разів ударив по ній ногою, але було зрозуміло – ніхто мене тут не чекає.

Я почав гарячково пригадувати дорогу до старої залізної брами й до саду, де я познайомився з Жуком і Зайцем. Але в моїй пам'яті було провалля. Ніби хтось витер цілий

шматок моїх спогадів. Певно, синьомордий все ж устиг частково зазомбувати мене. І коли я вже втратив будь-яку надію і був готовий до того, що мене остаточно і назавжди захоплять хижі прибульці, до мене прийшла допомога. З неба.

Ні, не подумайте, що над моєю головою завис вертоліт, або до мене спустилася повітряна куля. Я почув лопотіння крил, і мені на плече вмостився велетенський метелик – такого я зроду не бачив. Завбільшки він був із дорослого горобця, крила мав жовтогарячого кольору, а коли я придивився, то побачив, що до лівої передньої лапки у нього прив'язана маленька залізна капсула. Метелик легко дався мені в руки, і за мить я вже розгортав скручене трубочкою послання, написане знайомим кострубатим почерком Жука:

ТЕРМІНОВО ВЕРТАЙСЯ ДОДОМУ.

НІЧОГО НЕ БІЙСЯ.

ІНСТРУКЦІЇ ОТРИМАЄШ ВІД...

У цьому місці був відірваний кутик аркуша і, гублячись у здогадах про те, хто ж урешті допоможе мені врятувати людство, я прожогом побіг до свого будинку...

* * *

Розділ 14. Послання від бабусі

Підходячи до дверей своєї квартири, я сторожко озирнувся – космічні монстри могли спокійнісінько підстерегти мене саме тут. Тепер мені здавалося, що за мною стежать уже давно. Просто раніше я відганяв від себе підозри, коли помічав, як похмурі постаті у довгих плащах і старомодних крилатих капелюхах затуляються газетами або демонстративно втуплюються у вітрини магазинів, щойно я зверну на них увагу. Але тепер аналізувати всі ті дивні збіги було ніколи. Я кілька разів натиснув на гудзик дзвінка, але всередині квартири було тихо.

"Отже, бабуся пішла на роботу – до банку", – подумав я і повернув у дверях ключ. Тиша, що стояла в помешканні, видалася мені моторошною й гнітючою. "Приїхали! – подумки дорікнув я собі – Вже й тиша тебе лякає..."

Та в цю хвилину я помітив на столі невеличкий предмет, схожий на комп'ютерну флешку. Однак, коли я взяв предмет до рук, то з подивом виявив, що це звичайнісінький спортивний свисток на мотузці. Схожий свисток має наш учитель фізкультури. Я розгублено покрутив свистка у руках, аж раптом щось усередині нього клацнуло й звідти почувся... голос моєї бабусі:

— Климе, якщо ти зараз чуєш моє послання, значить мене захопили синьомордики. Не хвилюйся. Головне: зроби все точно так, як я тобі скажу. По-перше, підійди до вікна.

Я був такий ошелешений, що слухняно рушив до єдиного у вітальні вікна.

— Бачиш вазон із калачиками? Витягни квітку, на дні горщика дістань ключа, – спокійний голос бабусі продовжував давати вказівки.

Я заляк. Уявити, що моя бабуся, для якої її квіти, здавалося, були найбільшою радістю в житті (вона весь час підливала їх добривами й підв'язувала листочки), сама пропонує видерти з коренем калачика, було просто неможливо. Але голос бабусі, яка ніби передбачала, що я вагатимусь, наказав:

— Скоріше, часу залишилося зовсім мало. Діставай ключ. На подвір'ї під старою грушею стоїть жовтий автомобіль. Цим ключем відчиниш дверцята, сядеш за кермо, а далі отримаєш нові інструкції. І головне, онучку: нічого не бійся. Ми маємо план. Скоро ти про все довідаєшся. Пам'ятай, ТТБ у тебе вірить!" – бабусин голос якось дивно забринів, і мені здалося, що вона намагається стримати чи то сміх, чи то сльози.

За останні дні я звик до несподіванок, але те, що моя лагідна й завжди усміхнена бабуся

якимось чином пов'язана з Таємним Товариством Боягузів, не вкладалося у мене в голову. Але тепер над цим ніколи було розмірковувати. Раптом я відчув, що синьомордики, як їх влучно прозвала бабуся, перейшли у наступ. І, невідомо з якої причини, своїми першими жертвами вони вибрали нашу родину.

Я стріпнув головою, відганяючи вагання й страх, легко висмикнув калачика з горщика, намацав на дні ключ і вибіг з дому, шукаючи очима жовтий автомобіль. Чомусь я сподівався, що побачу щонайменше жовтий мерседес останньої моделі. Насправді ж під покрученою дуплавою грушею, що якимось дивом вижила посеред заасфальтованого міського подвір'я, стояв... обшарпаний "горбатий" "Запорожець"...

"Тю, – промайнуло у мене в голові, – і на цій іржавій консервній бляшанці ми збираємося перемогти космічних монстрів і врятувати світ?"

* * *

Розділ 15. Найкращий у світі автомобіль — це...

Подвір'я було абсолютно порожнє. Зрозуміло: діти пішли до садочків і шкіл, а дорослі – на роботу. Та щойно я підійшов до "Запорожця" й почав встромляти іржавого

ключа в шпарину замка, як на наше подвір'я заїхав екскаватор із величезним, виставленим уперед ковшем. Мене здивувало те, що, їхав екскаватор неймовірно швидко.

"Нічого собі будівельна техніка розвелася – якісь гоночні екскаватори шастають містом", – подумав я, і враз зрозумів, що той екскаватор прямує саме до мене й до старенького жовтого "Запорожця".

Урешті мені все ж пощастило відімкнути пом'яті дверцята автомобіля, я скочив на переднє сидіння й судомно вхопився за кермо. Що робити далі, я не знав. Ніколи в житті я не водив машини. Тим більше, що не було жодної Гарантії, що ця іржава бляшанка взагалі зрушить з місця. А найголовніше: я не уявляв, як завести машину.

— Негайно пристебнися! – почув я механічний голос і відразу впізнав його. Саме цей голос привітав мене у підземній лабораторії ТТБ, куди я провалився крізь каналізаційний люк. Вагатися було ніколи. Ківш екскаватора вже навис над самісінькою моєю головою. Я намацав ремені безпеки і одним рухом заклацнув їх на грудях. Не встиг я цього зробити, як мій старенький "Запорожець" загуркотів, немов ракета перед стартом, підстрибнув угору, наче велетенський гумовий м'яч, і вискочив з-

під самісіньких залізних зубців гігантського ковша.

Краєм ока я побачив, що керує екскаватором уже знайомий мені синьомордий прибулець, який нещодавно захопив мене на фальшивому будмайданчику. Тоді мене врятувала ненажерливість блакитного хижака і те, що наша муха подіяла на нього як снодійне. Тепер усе залежало від того, чи пощастить мені втекти від нього на старовинному маленькому автомобільчику...

Та я даремно хвилювався. Як видно, мій "Запорожець" мав приховані резерви. Бо, здивувавши мене шаленим стрибком, автомобільчик несподівано чхнув, потім різко розвернувся на місці й помчав назустріч нападникові.

— Що ви робите?! – закричав я, чомусь звертаючись до машини на "ви".

— Заспокойся і міцніше тримай кермо, – озвався все той же голос, а наступної миті автомобіль так само спритно підстрибнув і опинився ззаду неповороткої машини. Прибулець почав смикати за важелі, намагаючись розвернутися. Величезна машина похитнулася і почала повільно завалюватися на правий бік.

За кілька секунд посеред мого двору лежав перевернутий екскаватор, що надсадно гудів і

смикався. Всередині скаженів блакитний прибулець, марно намагаючись вилізти з перевернутої машини. На лобі в нього росла величезна синя гуля.

А я, зрозумівши, що мій "Запорожець" – найнадійніший і найдосконаліший автомобіль у світі, з полегшенням відкинувся на спинку сидіння й на шаленій швидкості понісся у безвість – назустріч небезпеці.

* * *

Розділ 16. Загадкова пані Соломія

— Це був їхній ватажок, – так само монотонно промовив механічний голос.

— Хто? – стрепенувся я, бо вже почав був дрімати.

— Істота, яка хотіла розчавити тебе ковшем екскаватора – ватажок космічних прибульців, – терпляче пояснив голос.

Ми мчали автострадою з неймовірною швидкістю, якої я майже не відчував. Бачив лише, що придорожні дерева й кущі зливаються у якусь суцільну зелено-жовту смугу.

— Прощу тебе бути уважним і все запам'ятовувати. Сьогодні прибуває основний десант космічних хижаків. Блакитні жаби – це тільки їхні розвідники. Десант прибуває в пустелю. Саме туди, де ведуть розкопки твої батьки. Рівно о третій ночі.

— Але чому ми їдемо туди самі? І як із усім цим пов'язана моя бабуся? І мама з татом? І як ти збираєшся встигнути? Навіть найшвидший "Запорожець" не може літати зі швидкістю ракети.

— Пані Соломія все продумала. Ми будемо вчасно.

— Пані Соломія? – вражено вигукнув я.

Це не вкладалося у мене в голову. Соломія – ім'я моєї лагідної й завжди заклопотаної хатніми справами бабусі. Щоправда, її так майже ніхто не називає. Вдома і на роботі вона просто бабуся Соля. І чим бабуся може захиститися від цих лютих і підступних потвор? Бити синьомордиків шваброю й ганчіркою? Ніби вгадавши мої думки, механічний голос додав:

— Пані Соломія – видатний учений. Це вона винайшла протиотруту від вірусу страху. А ним уже заражена більшість мешканців Землі. На жаль, синьоморди вистежили пані Соломію й зненацька захопили її. Та в неї, про всяк випадок, був підготовлений запасний план. І виконати його маєш ти.

Я ще думав над щойно почутими словами, коли відчув, що мій швидкісний "Запорожець" гальмує. Визирнув у вікно й зойкнув від подиву – ми стояли посеред сільської садиби моєї бабусі.

Я ступив на зелений спориш і підійшов до криниці. Хотів напиться води й уже почав опускати відро на ланцюгу, коли почув лопотіння крилець. До мене підлетів жовтий метелик – той, що зранку приніс записку, – і так, ніби він робив це все життя, спокійнісінько сів мені на долоню.

Тепер я зміг роздивитися метелика краще. Усе в ньому було точнісінько таке, як у звичайних капустяних метеликів – і жовті крильця, що мінилися на сонці, й довгий хоботок, і шість лапок, і закручені вусики. Ось тільки цей метелик був разів у десять більший за звичайного. Як і першого разу, до лапки у нього була приладнана капсула із запискою.

"Нічого собі, раніше була голубина пошта, а тепер метеликова", – подумав я і швидко пробіг записку очима. Там було написано лише одне речення:

"Третій помідорний кущ ліворуч від паркану".

Я слухняно попрямував на бабусин город, підійшов до зеленого куща, на якому висіли стиглі червоні помідори. Що робити далі, я не знав. Підказок більше не було, тож я мимоволі простяг руку й зірвав найбільший томат. Тієї ж миті кущ почав повільно від'їжджати вбік, а під ним відкрилася металева поверхня, схожа на

дитячу гірку, по якій так люблять спускатися малюки.

Що за чортівня! Я щоліта жив у бабусі – її село зовсім поруч із містом. Я стільки разів збирав на її городі огірки, картоплю й редиску. До речі, помідори бабуса чомусь завжди збирала сама... Може, тут теж схованка – як у горщику з-під калачиків?

* * *

Розділ 17. Машина часу існує?

Я роззирнувся довкола – порадитися було ні з ким. Здається, вся відповідальність за визволення рідної бабусі з лабет хижих синьомордів, не кажучи вже про порятунок світу, лягала на мене. Я вдихнув повні груди повітря, замружився і, сівши на металеву доріжку, що стрімко спускалася в глибину, полетів у безвість.

За кілька хвилин я впав на щось м'яке й пахуче. Сіно – тільки від нього йде такий солодкий дух. Я підвівся, простягнув уперед руку, відчув під пальцями вимикач, і за мить уся невеличка підземна кімнатка освітилася яскравим світлом. Я вражено оглянув приміщення. Уявити, що це криївка бабусі Солі, було неможливо, але я мусив у це повірити.

Ось на стіні наше сімейне фото, прикрашене вишитим рушником. Ось мої тато й мама біля

підніжжя єгипетської піраміди. А ось... Цю гарну молоду жінку я впізнав одразу – це її голос я вперше почув у таємній лабораторії ТТБ, це на її вимогу я заприсягнувся, що візьму участь у секретному експерименті. І врешті – це з нею я зустрівся за брамою, що вела у яблуневий сад, де відпрацьовували прийоми мої нові друзі – Жук і Заєць. Тепер я зрозумів, кого вона нагадувала. Очі в неї були точнісінько такі, як у бабусі Солі, тільки обличчя зовсім молоде.

— Нічого не розумію! – прошепотів я і почав обстежувати дивний прилад, що стояв у кутку кімнати на старовинному столі, вкритому химерним різьбленням.

Прилад скидався на комп'ютер, тільки замість клавіатури перед темним екраном лежала невеличка пласка скринька. Я спробував її відчинити, але кришка ніби приросла до чорного металу.

Я хотів підважити її лезом свого складаного ножа – марно. Щось підказувало – саме у цій скриньці схована розгадка усіх сьогоднішніх дивних подій. Бо чому ж тоді бабуся спрямувала мене у цей підземний схорон?

Втративши надію відгадати бабусині секрети, я знесило опустився в крісло, що стояло перед столом, і поклав долоню на кришку загадкової скриньки. Тієї ж миті поверхня кришки освітілася м'яким зеленим

світлом, на ній виступили контури моєї руки з усіма лініями, рисочками й цятками. На екрані з'явилося молоде обличчя жінки, яку я не міг назвати бабусею.

— Ну що ж, здрастуй, онучку, сказала жінка з екрану. – Ось ми й зустрілися...

Від хвилювання у мене перехопило подих, та все ж я зміг прошепотіти:

— Хто ви?

— Я – Соломія, я мати твого тата. Тільки зараз мені тридцять років. Я – з минулого. А тебе ще немає на світі. Зовсім недавно я сконструювала машину, за допомогою якої можна переноситися у часі й просторі. Тож я вирушила на тридцять років уперед, щоб дізнатися, що станеться з моїми нащадками.

— Хіба так буває?.. Навіть, якщо б Ви насправді винайшли машину часу, то за тридцять років про неї б уже всі знали. І користувалися б нею, як мобілками чи комп'ютерами.

— Не все так просто, Кліме, – усміхнулася жінка. – Ти все зрозумієш. Я поясню, якщо встигну. А зараз треба рятувати мене... стареньку. Бо без мене порятувати світ не можна.

* * *

Розділ 18. Я відчуваю смак пригод

— Тепер зосередься і роби все точно так, як я тобі казатиму. Підійди до фотографії. Ось до цієї, де твої тато й мама біля піраміди. Ти маєш перенестися на часольоті в те місце, де вони тепер ведуть розкопки. Саме туди прибудуть головні сили космічних хижаків. Запам'ятай: ти мусиш випередити ворога. Отже, перенесешся у вчорашній день. Тоді ще синьоморди не знали, що їх викрито і що ми проникли в їхній штаб у приміщенні банку. Ви зможете підготуватися.

— Зачекайте, а як же бабуся? Тобто Ви... тобто... моя теперішня бабуся.

Я так розгубився від фантастичної інформації, яку повідомила мені пані Соломія, що ніяк не міг оговтатися. Думки плуталися, в роті пересохло, і я відчув, що нудотний липкий страх, який, здавалося, кудись зник за останні дні, заволодів мною знову.

— І звідки я візьму цей часоліт? Тут його немає. І на подвір'ї я також нічого не помітив.

Раптом я усвідомив, що найбільше хочу, щоб мені дали спокій. Сховатися десь подалі від си-ньомордих прибульців, від небезпечних перельотів, від цієї жінки, яка ніби наскрізь пропікає мене своїми очима. Хіба моя бабуся така? Вона лагідна й добра. Вона вишиває рушники й серветки, наспівуючи сумну пісню

про коня з сивою гривонькою. Я її дуже люблю, але що, що я можу зробити?! Адже існує ТТБ – Таємне Товариство Боягузів. Є Жук і Заєць, які нічого не бояться. От вони нехай з усім цим розбираються.

Обличчя на екрані почало зникати. Однак я встиг почути останні слова, які пані Соломія вимовила звідкись іздалеку. Та все ж я розібрав головне:

— Ключ від часольоту висить у тебе на шиї. А сама машина часу замаскована під старенький "Запорожець". Користуватися ним дуже просто. Головне, щоб ти не схибив і потрапив до піраміди саме в той час, який я назвала. Налаштуй часоліт на першу годину ночі. Тоді тебе напевно ніхто не помітить...

Звук урвався, екран потемнішав. Я знову залишився сам у підземній кімнаті. Про що вона говорила? Ключ від часольоту у мене на шиї? Я намацав маленький прилад на шкіряному ремінці, котрий знайшов у нас вдома на столі. Спершу він здався мені звичайним спортивним свистком, потім цей "свисток" передав інформацію від бабусі. А тепер виявляється, що це ключ від часольоту?

Треба було діяти – надія на те, що мені пощастить якось пересидіти небезпечний час, розвіялась, як весняна хмаринка. А втім, я вже відчув смак до шалених пригод. Вони затягали

мене все дужче й дужче. І здається, це був іще один засіб від переляку – кидатися у вир пригод сторчголов, не залишаючи собі часу на вагання, сумніви й побоювання.

— Цікаво, а як я звідси вийду? – подумав я вголос.

Ніби відповідаючи на моє запитання, залізна стрічка смикнулася і поповзла вгору, як ескалатор у метро. Я скочив на неї, однією рукою вхопився за поруччя, що рухалося разом із металевою доріжкою, а другою притис до грудей фотографію, з якої дивилися на мене мої молоді й веселі батьки.

* * *

Розділ 19 Політ крізь часопростір

"Запорожець" стояв посеред двору, і тепер, коли я знав, що це хитро замаскована машина часу, то подивився на маленький кумедний автомобільчик зовсім іншими очима. Я прискіпливо оглянув сидіння, виготовлене з якогось невідомого мені сплаву. Воно було пружне й надзвичайно міцне. Коли я вмовстився спереду, сидіння враз набуло форми мого тіла. Тепер було зрозуміло, чому я не відчував перевантаження, коли мій "Запорожець" стрибав навколо екскаватора, мов оскаженілий кенгуру.

Я зняв зі "свистка" кришку і побачив маленький дисплей, по якому бігли знаки й цифри. Спершу то була якась абракадабра, а потім окремі літери почали складатися в слова:

"Витягни фотографію з рамки, приклади до неї руку. Потім набери на дисплеї потрібний час".

Я слухняно виконав інструкцію – обережно витягнув фото з рамки. Після цього знайшов на "свистку" крихітні кнопки – такі, як на електронному будильнику – і виставив час. Потім замружився й поклав руку на фотографію – просто на вершечок велетенської піраміди.

— Прошу пристебнути ремені безпеки. В разі невиконання цієї інструкції транспортований об'єкт може загубитися в часовому коридорі, – нагадав механічний інструктор.

— Нічого собі техніка! – обурився я. – А раптом ці іржаві дверцята відваляться під час перельоту, і мене просто висмокче назовні. Тут ніякі ремені безпеки не допоможуть!

— Шановний Климе Миколайовичу, – озвався голос, чітко вимовляючи кожен літеру, – вступаючи до ТТБ, Ви запряглися допомагати нашій організації. Отож, прошу зосередитися й приготуватися до переміщення.

Мені не залишалося нічого іншого, як відкинутися на зручному сидінні,

пристебнутися, замружитися – й сподіватися на те, що часоліт не провалиться у якусь часову яму й не заблукає на манівцях часу і простору.

Якщо ви думаєте, що політ на часольоті хоч трошки схожий на те, що нам показують у фантастичних фільмах, то це дурниці. Я теж чекав, що ось зараз навколо мене закрутиться вихор, мене затягне у гігантський коловорот і понесе із шаленою швидкістю крізь часовий тунель. Та навколо панувала абсолютна тиша.

Я розплющив очі, впевнений, що сталася якась помилка, збій у програмі, й часоліт, тобто старенький жовтий "Запорожець", стоїть собі спокійнісінько, як і стояв, посеред бабусиної садиби. Однак я в ту ж мить переконався, що стрибок у часі відбувся. Просто це сталося зовсім непомітно. Ось ще секунду тому я був в українському селі, а тепер мій автомобільчик стояв на вершечку височенної усипальниці фараонів.

На щастя, ця піраміда завершувалася не гострою верхівкою, а була стесана так, ніби якийсь велетень зрізав кінець піраміди гігантським ножем.

Колись батьки розповіли мені, що саме через цю дивну особливість – стесану верхівку, вибрали цю піраміду для розкопок.

"Хтозна, – подумав я тепер, – може, й хижі космічні прибульці також обрали місцем свого

приземлення цю "мічену" піраміду, щоб легше було зорієнтуватися серед безкраїх пісків?"

Ця думка видалася мені такою безглуздою, що я мимоволі розсміявся. Серед нічної тиші мій сміх прозвучав несподівано голосно. Я перелякано затулив рота руками, та було запізно – я почув характерні звуки. То ляскали по холодному, вкритому нічною росою камінні, жаб'ячі лапи з перетинками. Здається, синьоморди всеж випередили мене.

* * *

Розділ 20. Синьоморди наступають

— Часовий переліт закінчено! – нагадав про себе мій механічний інструктор. – Ми перебуваємо на африканському континенті. Зараз рівно перша година ночі 26 вересня 2012 року.

— Зажди! – вигукнув я – Але ж я виставляв на дисплеї не 26, а 25 число! Ми помилилися на цілу добу. Тепер я не встигну попередити батьків.

— Пробачте, – так само спокійно відповів автомат, – як я вже повідомляв, ця машина є експериментальним зразком. Часом трапляються дрібні похибки. Але немає нічого простішого – спробуйте ще раз. Перепрограмуйте завдання, і ми вмиль опинимося в потрібному часовому відрізку.

Я почав нервово натискати на кнопки "свистка". Руки в мене тремтіли, і я ніяк не міг набрати потрібні цифри. Коли ж урешті мені це вдалося, на маленькому екранчику засвітився напис: "Технічні несправності. Тимчасова зупинка програми".

Ляскання жаб'ячих лап ставало дедалі голоснішим. Треба було діяти швидко й упевнено. Я знав, що коли затримаюсь хоч на секунду, до мене допадуться блакитні жаби. І тоді, як обіцяв синьомордий любитель мух та метеликів під майонезом, я перетворюся на піддослідного кролика. Мить – і я вже сидів усередині "Запорожця", ще мить – і я, вхопившись за кермо, крутнув його так, що машина підскочила й полетіла по прямовисній стіні піраміди донизу.

Напевно, я б не ризикнув виконувати цей карколомний трюк, якби не знав, що мій "Запорожець" уміє стрибати, мов гумовий м'яч. І справді, зіткнувшись із землею, автомобіль підскочив кілька разів, а тоді благополучно спинився біля підніжжя піраміди.

Я вистрибнув назовні й тут-таки наштовхнувся на купу розкиданих глиняних черепків. Небо було чисте й зоряне, а місяць сяяв так, що можна було добре роздивитися все довкола. Було зрозуміло, що табір моїх батьків захопили зненацька. Навколо валялися

інструменти для розкопок, консервні бляшанки, пластикові пляшки з водою і роздерті на клапті намети. Але людей не було ніде.

Я розгубився...

І враз побачив виразний слід. Це була накреслена на піску стрілка, спрямована вглиб пустелі. Я впізнав цю стрілку – то був герб Андрія Джури, нашого предка-козака, який під час військових походів скрізь, де опинявся, залишав після себе цей знак. Ми з батьком, коли ходили у походи, також позначали своє перебування викладеними з шишок, гілочок чи камінців стрілочками, що закінчувалися двома маленькими хитромудро закрученими літерами – ДІЖ.

Отже, батько знав, що я можу прийти на допомогу, і мені нічого не доведеться йому пояснювати. Тепер я почав розуміти – вся наша родина пов'язана з Таємним Товариством Боягузів, ось тільки я довідався про це останнім. Я сів у "Запорожець", і мій вірний диво-автомобіль полинув по в'язкому піску легко, немов по розкішній асфальтованій трасі. Мені здалося навіть, що ми трохи піднялися над землею. І справді, коли я визирнув у вікно і глянув униз, то побачив, що ми летимо на повітряній подушці так, як на півночі їздять снігоходи.

За кілька хвилин я почув гуркіт мотору, й мене засліпили потужні фари величезного джипа, що мчав нам навперейми. Як видно, блакитні прибульці визнавали тільки такі – найбільші земні автомобілі. Спершу екскаватор, тепер цей автомобільний монстр зі здоровецьким бампером, купую різнокольорових фар та підфарників і величезним салоном для пасажирів.

З усіх вікон джипа виглядали огидні сині пики космічних хижаків, і до мене долинули вже знайомі звуки – свист, гуркіт і вереск. Так синьоморди спілкувалися між собою. Певно, космічні загарбники вже подумки потирали свої липкі перетинчасті лапи, уявляючи, як зараз вони завиграшки розчавлять мого маленького "Запорожця".

Та жовтий автомобільчик повторив той самий фокус, що й на моєму подвір'ї. Він раптово спинився – і в ту мить, коли велетенський джип мав розплескати нас, як млинець, машинка високо підстрибнула в повітря й приземлилася позад нападників. Блакитні космічні ропухи різко скерували джип праворуч, потім ліворуч. Ще кілька стрибків довкола заморочених синьомордів – і ось уже потужний джип лежить догори колесами, а всередині в ньому безсило борсаються блакитні пожирачі комах.

* * *

Розділ 21. Козацька світлова абетка

Спекавшись переслідувачів, я розумів, що зараз головне – чимшвидше розшукати батьків. Адже я добре пам'ятав, що чужопланетних хижаків під час таємного бенкету в банку було кілька десятків. Довголапий синьоморд – той, що захопив мене на будмайданчику, сказав, що основний десант міжпланетних окупантів прибуває сьогодні рівно о третій ночі. Отже, у мене залишалося зовсім мало часу. Сподіватися на те, що часоліт запрацює, було марно – як повідомив мені автоматичний інструктор, це був лише експериментальний зразок машини часу.

"Ось чому пані Соломія (навіть подумки я не міг називати цю молоду вродливу жінку своєю бабусею) зникла з екрану в бабусиній підземній кімнаті, навіть не встигнувши проінструктувати мене як слід, – здогадався я. – Цікаво, чи удосконалила вона свій часоліт в майбутньому. Хоча, що це я? Майбутнє – ось воно..."

Я геть заплутався в цих часових загадках і вирішив, що спробую в усьому розібратися згодом. Тобто тоді, коли ми порятуємося від комічного десанту і врятуємо Землю від ненажерливих прибульців. Я почав роздивлятися навкруги й помітив, що на

сусідньому піщаному пагорбі блимає слабкий червоний вогник. Придивився й помітив, що той вогник то засвічується, то згасає з різними проміжками часу.

— Та це ж таємна світлова азбука роду Джур! – вигукнув я, забувши, що, крім мого механічного інструктора, котрий час від часу дає мені настанови, поруч немає жодної живої душі.

Але зараз я так зрадів, помітивши блимання цього слабенького вогника посеред пустелі, що мені вкрай потрібно було хоча б із кимось поділитися.

— Розумію, – пролунало мені у відповідь, – моя господиня не раз розповідала про цю таємну абетку, яку винайшов козак-характерник Андрій Джура. Нею користувалися козацькі вартові, що пильнували у степу, чи не йдуть на Україну турки чи татари. Козаки будували високі дерев'яні вежі так, щоб з однієї було видно вогняний сигнал, який посиляють з іншої. І ось так, від вежі до вежі, той сигнал доходив аж до Запорозької Січі.

* * *

Розділ 22. У Всесвіті дрібниць не буває

Я скерував свого "Запорожця" у бік мерехтливого вогника, і за кілька хвилин ми вже здиралися на верхівку піщаної гори. Що

ближче ми під'їжджали до червоного вогника, то меншим і слабшим він ставав. Я вже почав боятися, що це чергова пастка чи міраж, аж тут почув знайомий голос мами:

— Привіт, синку, нарешті ми тебе дочекалися!

— Ну що, перестав боятися? – озвався й татів голос, і вони обоє з'явилися з протилежного боку пагорба.

Тато тримав у руках невеличкого ліхтарика з червоним скельцем і говорив так спокійно й упевнено, що я й справді зовсім перестав боятися. За ті півроку, що ми не бачилися з батьками, мама й тато якось змінилися. Спершу я не міг зрозуміти, в чому річ, а тоді здогадався – засмага на їхніх обличчях була така густа, що вони стали схожими на кочівників пустелі – берберів. Не вистачало тільки каравану верблюдів і довгого, до землі, одягу.

Мені так багато треба було розповісти мамі й татові, що я просто не знав з чого почати. А найголовніше, що мене здивувало – то це те, що вони поводитися зі мною так, ніби нічого надзвичайного не відбувається.

— Бабуся... – почав я, та мама мене перебила.

— Ми все знаємо. У нас був прямий зв'язок зі штабом ТТБ, – і мама по-змовницьки підморгнула мені.

— Щоправда, синку, ми чекали на тебе вчора. Твоя затримка трохи ускладнила ситуацію, – додав тато.

Я обурився:

— А ви знаєте, що сьогодні вранці мене захопив огидний синьоморд і обмотав мене якоюсь липкою гідотою, як кокон шовкопряда? Я ледве від нього втік. А потім ще скажений голубий прибулець на екскаваторі. І ця жінка, яка каже, що вона моя бабуся, тільки з майбутнього.

Тато пильно глянув мені в очі й дуже серйозно сказав:

— Климе, а хіба ти не помітив: ти ж майже вилікувався від страху! На жаль, таких як ти на Землі тепер дуже мало. Просто майже всіх мешканців нашої планети заразили вірусом страху. Протиотруту від цієї страшної епідемії винайшла наша бабуся, але річ у тім, що тепер вона потрапила в полон до синьомордів.

— А та... пані Соломія, вона не може допомогти бабусі Солі? Тобто самій собі?

– Розумієш, за законами часопростору людина не може зустрітися сама з собою в іншому часі. Тоді відбуваються непоправні зміни у Всесвіті. І невідомо, як піде ціла історія людства.

— Через таку дрібницю? Це неможливо!

— У Всесвіті дрібниць не буває, запам'ятай це! А тепер годі базікати. У нас залишилося якихось дві години. Треба зустріти наших космічних гостей як слід.

* * *

Розділ 23. Зброя проти комахожерів

Мама й тато швидко вскочили до жовтого "Запорожця". Цього разу ми з мамою сіли на заднє сидіння, а тато вхопився за кермо, натиснув на якийсь важіль, і наша диво-машина піднялася в небо й стрімко полетіла до піраміди зі зрізаною верхівкою. Тато керував автомобілем так упевнено, що я зрозумів – він їздив на часольоті не раз. А я з подивом відкривав у непоказному обшарпаному "Запорожці" все нові й нові властивості.

— Послухай, мамо, я пригадав, що наша бабуся найчастіше співає пісню про коня з сивою гривонькою, а ще дуже любить мугикати собі під ніс пісню групи "Бітлз" "Yellow submarine", що в перекладі означає – жовтий підводний човен. То, може, наш "Запорожець" і під водою може плавати?

Тато тільки усміхнувся й пробурмотів:

— Я радий, що ти став таким спостережливим. Що ж, цілком можливо, що ця машина універсальна. Бабуся вклала в неї усі свої знання й уміння.

Я вже хотів розповісти про те, як заклинило ключ від часольоту і він помилково заніс мене не в той день, але вирішив, що з'ясую це пізніше, за сприятливіших обставин.

А зараз, зробивши два кола над усипальницею фараона, наш автомобіль беззвучно приземлився біля південної стіни піраміди.

— Швидко за мною, – прошепотіла мама і побігла до стіни. Вона торкнулася суцільної, гладенько обтесаної кам'яної брили, натиснула на якусь невидиму кнопку – й велетенська стіна раптом почала опускатися вниз, і врешті перед нами відкрився широкий прохід усередину гробниці. Тато швидко заїхав туди на часольоті, ми заскочили за ним, і за мить стіна вже стояла на місці.

— А тепер поведіться дуже тихо, – наказав тато, – синьоморди мають гострий слух. До того ж вони вміють перехоплювати людські думки на відстані. Це давня войовнича цивілізація. І вони мають багатий досвід у захопленні нових планет. Зброї проти них практично не існує.

— Взагалі-то зброя є, – тихо промовив я. – Щоправда, я не знаю, чи ми зможемо нею скористатися.

— Ти жартуєш, яка зброя? – дорікнула мені мама. – Хіба можна сміятися в такий момент?

— Я не жартую, – від хвилювання у мене пересохло в горлі і я ледве видавив із себе: – Мухи!

— Про яких мух ти говориш? Так, ми знаємо, що блакитні жаби люблять ласувати нашими комахами, але до чого тут зброя?

Я пригадав, як сьогодні зранку звичайна муха подіяла на довголапого прибульця, як він втратив пильність, а згодом взагалі захропів, повністю відключився, проковтнувши одну-єдину муху.

Мені знадобилося лише кілька хвилин, щоб детально описати бенкет, який зафільмували Жук та Заєць, і розповісти про з'їдену муху, яка подіяла на прибульця, як снодійне.

Батьки перезирнулися, а тоді схопили мене в обійми і тихенько, щоб не почули хижі чужопланетяни, крикнули:

— Врятовані!

* * *

Розділ 24. Жук і Заєць втрачають надію

Правду кажучи, я не зовсім зрозумів, чому моїх батьків охопила така бурхлива радість. Ну гаразд, розповів я їм про те, що комахи діють на синьомордів як снодійне, – але де ми наберемо стільки комарів, мух та усіляких кузок? Проте скоро я дізнався, що стародавні перекази й

таємниці родини Джур можуть стати у пригоді всьому світові.

Мама клацнула вимикачем, і я побачив, що стою посеред добре оснащеного центру керування. Тільки зрозуміти, чим саме керують із цього центру, я не міг. Та ось відчинилися невеличкі бічні дверцята і до кімнати увійшли... Жук та Заєць. Однак тепер вони були одягнені не як блазні – у чудернацькі ковпаки з дзвіночками й розшиті срібними зірками плащі. Ні, переді мною стояли справжнісінькі мешканці пустелі – бедуїни. На головах в обох були намотані високі тюрбани, а вбрані вони були у довгі, до п'ят, сорочки.

— А ви як сюди потрапили? – вражено запитав я у хлопців.

— Ось це якраз було зовсім просто – у нашому Таємному Товаристві Боягузі є й льотчики. Якихось три години польоту, і ми опинились в пустелі, – пояснив Заєць.

— Представники нашої організації роблять усе, що можуть, але підступний вірус страху вражає все більше й більше людей.

Побачивши моїх батьків, хлопці усміхнулися, але за мить їхні обличчя знову спохмурніли:

— Ми обстежили всі навколишні селища бедуїнів. Серед них немає жодного здорового. Епідемія страху охопила всю планету. Ми

сподівалися, що зможемо використати протиотруту, яку винайшла пані Соломія... – Жук із надією глянув на моїх батьків.

Але тато заперечливо похитав головою.

— У такому разі нікому буде чинити опір десанту прибульців, – сумно промовив Заєць і, здається, вперше я не побачив на його обличчі посмішки – звичний оптимізм зрадив і його.

— Ніколи не можна впадати у відчай, – заперечив тато і поманив нас усіх за собою.

Він рушив по вузьких сходах. Стеля у цьому тісному коридорчику, що круто здіймався вгору, була зовсім низька. Навіть мені доводилося пригинатися. А тато зігнувся майже навпіл. Та наша маленька група продовжувала вперто підніматися все вище й вище. Врешті ми дійшли до другого рівня піраміди, і тато освітив потужним ліхтарем бічну стіну кімнати.

— Та це ж наш родовий знак! – мимоволі вихопилося у мене, коли я побачив на стіні вирізьблену стрілу з двома літерами на кінці – ДІЖ.

— Так, тут ще чотири століття тому побував наш прапрапрадід Андрій Джура. Він справді був джурою-зброєносцем у козацького ватаж-ка-характерника Омеляна Мухи. І знаєш, чим прославився той характерник? Він знав, як привертати цілі хмари комах і нацьковувати їх на ворогів. Звідти й отримав прізвисько – Муха.

– А твій пращур перебрав від Мухи його таємні знання, – додала мама. – Разом вони мандрували по світах, разом вивчали науку характерництва. А згодом усе, що знали, сховали тут, серед непролазних пісків африканської пустелі. І ця піраміда – їхнє послання в майбутнє. Нам із татом пощастило розшифрувати майже всі закодовані знаки. Залишилося зовсім небагато, і ми зможемо прочитати весь стародавній заповіт. Але головне, що ми знаємо приворотний сигнал, який збере сюди мільйони комах.

* * *

Розділ 25. Космічні загарбники прибувають

Зненацька підлога під нашими ногами почала вібрувати, а звідкись ізгори пролунав звук, схожий на гуркіт грому. Було таке враження, що у верхівку піраміди щойно влучила страшної сили блискавка.

Я глянув на годинника й здригнувся. Стрілки показували рівно третю ночі.

— Здається, прибули наші незвані космічні гості, – дуже спокійно сказав тато, потім провів рукою по намальованій стрілці. В ту ж мить у стіні відкрилася ніша, з якої тато витягнув невеличкий металевий предмет. Так, ніби він робив це щодня, тато приклав предмет до губів,

міцно затис його зубами, а тоді кілька разів злегка вдарив пальцем по невеличкій пластині, що стриміла всередині дивного інструменту.

— Та це ж дримба, – прошепотів у мене за спиною Заєць, – тільки форма у неї інша, ніж у звичайних дрибб.

Дивні звуки залунали під склепінням кам'яної зали. Вони були схожі й на пронизливе дзижчання, й на свист вітру, і на дзюркотіння струмка. Не припиняючи грати, тато рушив по вузьких східцях догори. Ми, немов заворожені, сунули за ним, аж поки опинилися біля невеличкого металевого люку. Тато на хвилю урвав гру на дриббі й звичним рухом розчахнув люк. Нам в очі вдарило сліпуче світло, а потім ми побачили космічні кораблі прибульців. То були гігантські прозорі капсули, що зависли над пірамідою. З кожної капсули струменів потужний сніп світла, спрямованого на усічену верхівку піраміди.

Коли наша невеличка команда вийшла на верхній майданчик, усі світлові промені вмиль зосередилися на нас. Я відчув себе таким же беззахисним і маленьким, як та муха, котру сьогодні вранці на моїх очах проковтнув довголапий синьоморд.

— Вони знижуються, – тихо промовила мама й узяла мене за руку.

— Я не думав, що їх буде аж так багато, – завважив Жук, і я відчув, що він, попри всі намагання, страшенно хвилюється.

— А я відчуваюсь, як на арені цирку, – жартував Заєць, і раптом підстрибнув і зробив у повітрі сальто-мортале.

* * *

Розділ 26. А тато грає на дримбі

Найспокійніше, здається, почувався мій тато. Він упевнено продовжував вигравати на дримбі, і раптом я почув, що до цих звуків почали долучатися десятки, сотні, тисячі інших. Спершу слабенькі, ці звуки, що долинали звідусіль, перетворилися врешті на суцільний мільйоноголосий хор. То до нашої піраміди наближалися величезні хмари оскаженілих комах!

За мить у сліпучих променях над пірамідою кружляли й дзижчали комарі, мухи, гедзі – кузьки усіх кольорів і розмірів. Зненацька я почув знайоме ляскання – то знову здиралися на піраміду синьоморді любителі комах, які вже встигли поласувати нашими мухами та комарами раніше, й тепер їхній потяг до земного делікатесу був непереборний.

Спершу я злякався, коли побачив, як із-за краю кам'яної стіни виткнулася перша ротата блакитна ропуха.

— Стережіться! – вигукнув я і вже хотів ховатися назад, усередину піраміди.

Але мама заспокоїла мене та хлопців:

— Погляньте, їх не цікавить нічого, крім поживи.

Не зважаючи на нас, блакитні жаби почали несамовито крутитися на всі боки, раз у раз підстрибуючи, висолоплюючи довжелезні язики й хапаючи все нових і нових комах. Як видно, їхня дивна поведінка зацікавила прибульців у капсулах, бо у прозорих літальних апаратах відкрилися люки, звідти вилетіли довгі драбини, по яких почали спускатися донизу космічні хижакі. Ще у повітрі, перебираючи довгими перетинчастими лапами по щаблях, космічні хижакі почали хапати комах. Видно було, що земні мухи, комарі та гедзі вразили чужопланетян у самісіньке жаб'яче серце.

– Погляньте, вони щось переказують тим тварюкам, що залишилися у капсулах, – закричав спостережливий Заєць, показуючи на синьомордів.

І справді, ті прибульці, що спустилися з капсул по драбинках, почали свистіти, клацати й кумкати з такою страшною силою, що їх, певно, почули й на віддалених планетах.

У нас позакладало вуха, а синьоморди, що залишалися у капсулах, отримавши цінну

інформацію про наших неперевершених кузьок, задраїли люки – і за кілька хвилин приземлилися посеред піщаної пустелі.

Ще мить – і цілі зграї прибульців з радісним кумканням почали вистрибувати на пісок, на ходу ловлячи комах. Це було схоже на масовий сказ. Тепер небезпечних космічних окупантів можна було брати голими руками. Вони не помічали нічого, окрім смачної поживи, що хмарами кружляла навколо них.

* * *

Розділ 27. Я розмовляю мовою синьомордів

Тепер я зрозумів, чому тато казав про синьомордів, як про представників страшної цивілізації міжгалактичних загарбників. На спині у кожного з прибульців висів апарат із широким дулом і приладнаний до нього балон.

— Це газ, – сказала мама. – Він може спаралізувати будь-яку живу істоту. А потім ці почвари роблять із нею, що схочуть. Ми змогли дістати кілька таких балонів у тих космічних хижаків, що прибули першими, й дослідили їх.

Тато на хвилину покинув грати на дримбі й додав:

— Найстрашніше, що той газ абсолютно безпечний для самих синьомордів. І взагалі, як виявилось: представники цієї агресивної

цивілізації не чутливі до жодної отрути. Вони самі можуть отруїти будь-кого. Особливо небезпечний вірус, що його розносять ці паразити, – вірус страху.

Край неба поволі ставав рожевим, потім з-за обрію вигулькнуло пурпурове сонце, і над пустелею розвиднілося. Картина, що постала перед нашими очима, була фантастична. Скільки сягало око, пустеля була вкрита велетенськими блакитними ропухами, що лежали на піску догори черевами й голосно хропли.

— Оце так непереможні космічні завойовники! – зареготав Заєць.

— Страшна загроза людству! – зневажливо докинув Жук.

— Вони просто обжерлися і впали в сплячку, – пояснив тато.

— Треба скоріше їх знешкодити, бо вічно грати на дримбі наш тато не зможе, – поділовому промовила мама.

— А головне: скоріше дізнатися, куди синьоморди заховали нашу бабусю, – озвався я. – Гадаю, найбільше про це нам може розповісти ось цей мухожер, – я показав на мого давнього знайомого синьоморда, що лежав, розкинувши лапи, посеред майданчика. Нападника легко було впізнати, адже після того, як він гнався за

мною на екскаваторі й перекинувся, на лобі в ненажери вискочила велика синя гуля.

– Цікаво, як довго синьоморди спатимуть? – замислено промовив тато. – Якщо кожен із них проковтнув щонайменше сотню комах, то годин зо п'ять вони хроптимуть. Що з ними робити далі, я поки що не знаю, але головне їх чимшвидше знешкодити.

Я підійшов до чужинця з гулею на лобі й обережно поторсав його за плече. В ту ж мить у голові в мене залунало:

– Як смачно! Як поживно! Земні комахи – найкращі в усій галактиці!.. А стару чаклунку ми гарненько заховали. Її тепер ніхто й ніколи не знайде. Та й шукати буде нікому. Наш десант окупує всю цю планету. Спротиву аборигени не чинитимуть – всі вони заражені нашим вірусом. А хто не піддався, тому силоміць зробимо щеплення. І ніяка протиотрута не допоможе. Ось тільки б допасти до їхньої секретної лабораторії... Цивілізація блакитних жаб – найвеличніша цивілізація Всесвіту! Ми нездоланні! Люди стануть нашими рабами й працюватимуть на мушиних фермах – вирощуватимуть комах-бройлерів. Ми експортуватимемо чудові комашині консерви в кожен куточок галактики!

Я отямився лише тоді, коли тато сильно струсонув мене за плечі. Виявляється, я так

перейнявся думками синьомордого чужинця, що почав свистіти, кумкати й клацати язиком.

Оговтавшись, я коротко переповів усе, про що довідався, вступивши в телепатичний контакт із космічним хижаком, і побачив, як мої батьки й Жук із Зайцем захвилювалися.

Стало зрозуміло, що святкувати перемогу ще зарано.

* * *

Розділ 28. Пірамідосерфінг

— Ну що ж, час вирушати в дорогу, – звелів тато, – тепер не можна гаяти ані хвилини.

Я вже збирався лізти крізь люк усередину піраміди, а потім знову долати тисячі й тисячі сходинок, спускаючись донизу, але виявилось, що це не потрібно. Тато й мама показали нам чудовий спосіб пересування. Подумки я назвав його "пірамідосерфінг". Для того, щоб швидко й безпечно спуститися з піраміди, потрібні були лише легенькі пластикові санчата. Точніше, не санчата, а кругла пластинка з ручкою.

— Ви сідаєте на цю пластинку-санчата й просто з'їжджаєте з піраміди, як зі снігової гірки, – пояснила нам мама.

— Головне, щоб стіни піраміди були достатньо гладенькими, бо на котромусь горбочку чи ямці ви можете перекинутися й полетіти додола сторч головою, – застеріг тато.

— А тепер вибирайте собі санчата, – і тато показав на купу складених один на одного пластикових кружечків. – Саме для таких екстремальних спусків ми їх тут і тримаємо.

Спершу треба було транспортувати причмелених комахожерів, і ми заходилися прив'язувати синьомордів спеціальними ремнями до санчат.

— Я повезу ось цього, – показав я на прибульця з гулею. – З нього ні на мить не можна спускати очей. Він ватажок передового загону прибульців і, певно, знає найбільше.

Ми посідали на пластини-санчата так, як сідають діти, коли вдвох спускаються з гірки. Попереду в нас були сплячі прибульці, а ми сиділи ззаду і керували санчатами.

На наше щастя, піраміда, яку досліджували мої батьки, мала досить пологі стіни, і жоден з нас не перекинувся.

– Розповім комусь, як я на санчатах з'їжджав з піраміди – не повірять, – захоплено вигукнув Заєць, коли ми успішно спустилися на землю.

— Головне, щоб на Землі ще залишилися ті, хто зможе вислухати твої розповіді, – понуро завважив Жук.

Було видно, що нашестя синьомордів і прозорі космічні капсули, які все ще висіли над самісінькою пірамідою, справляли на Жука

гнітюче враження. Мені навіть почало здаватися, що до нього повертається страх. Певно, оті вправи, за допомогою яких хлопці лікувалися від переляку, потроху втрачали силу. Що там вигукували хлопці, коли я вперше побачив їх у садку за старовинною брамою? "Засіб від переляку номер один! Засіб від переляку номер сім! Засіб від переляку номер чотири!"

Цікаво, скільки є тих засобів від переляку і як довго вони діють? Як тепер я зрозумів, усі їх винайшла моя бабуса. А без неї та її чудодійної протиотрути ми ніколи не врятуємо людство від вірусу страху.

Космічні прибульці впали у такий глибокий транс, що й не думали прокидатися. А на нас попереду чекала тяжка робота – треба було придумати, як знешкодити синьомордів, щоб вони не могли накоїти лиха, поки ми шукатимемо бабусю Солю.

* * *

Розділ 29. Нехай синьоморди посплять

— Друзі, – замислено мовив тато, – дивлячись на вкриту сплячими синьомордами пустелю, – якщо зараз ми почнемо перетягати цих пузатих довголапів до нашої піраміди, то не впораємося й до вечора.

— А що ти пропонуєш? – схвильовано запитала мама, поглядаючи на годинник.

— Просто заблокувати їх за допомогою часольоту.

Я здивовано поглянув на тата. Адже, як мені здавалося, я вже досить добре вивчив усі властивості бабусиноного винаходу. Але про якесь там блокування я не знав нічого.

— Усе дуже просто, – пояснив мені тато. – Річ у тім, що часоліт має універсальні властивості. Він мусить захищати мандрівника у часі й просторі від будь-яких небезпек. Тому в нього закладено безліч програм.

— А звідки ти про все це знаєш? – не витримав я й підозріливо глянув на тата.

— Климе, про це я дізнався від своєї мами, а твоєї бабусі, ще тоді, коли мені було стільки ж років, як тобі зараз. Просто усі представники роду Джур втаємничені у прадавні секрети характерництва. Але пані Соломія, як її називають учні й прихильники, змогла поєднати чудодійні сили з найсучаснішими науковими здобутками. І замаскувала свій універсальний прилад у старому "Запорозжі". Погодься, хіба комусь спаде на думку шукати машину часу в цій іржавій консервній бляшанці?

Тато швидко вивів "Запорозжця" з піраміди, сів усередину, потім зробив кілька

блискавичних рухів – певно, натиснув на якісь клавіші й важелі – і тієї ж миті кумедні старомодні фари автомобіля почали випромінювати дивне зеленкувате сяйво. Зелені промені освітили послуних на піску прибульців, і ті немов закам'яніли. Над піщаною пустелею враз запанувала тиша – то миттєво урвалося тисячоголосе хропіння ротатих комахожерів.

— Ви вбили їх? – вражено запитав Заєць.

— Ні, закон всесвітньої рівноваги забороняє насильство. Ми можемо лише оборонятися. А цих незваних гостей найкраще буде відіслати назад, на їхню планету. До нашого повернення вони полежать тут у стані анабіозу.

— От тільки б знати, як нам звільнити мешканців Землі від вірусу страху, – зітхнула мама.

— Про це може знати тільки пані Соломія, – сказав Жук.

Я помітив, що про мою бабусю він говорить з величезною повагою й захопленням. Зрозуміти цього я не міг. Хоча, напевно, ми знали зовсім різних людей. Я – лагідну стареньку жіночку, яка весь час поралася на кухні й поливала квіточки у вазонах, а мої друзі

– винахідницю, яка створила машину часу й приготувала протиотруту від вірусу страху.

* * *

Розділ 30. Ми вистежуємо викрадачів

Уже вдесьте тато намагався запрограмувати у машині часу потрібні нам час і місце. Єдине, що нам було потрібно – це перенестися у вчорашній ранок. Найкраще у той час, коли я саме побіг до школи (і по дорозі потрапив у лабету синьоморда), а моя бабуса залишалася вдома.

— З усього випливає, що її захопили саме в той момент, коли й тебе. Отже, це сталося приблизно о 8:20, – тато ще раз виставив на дисплеї ці цифри. Але намарне, екран залишався темним.

Мама сиділа біля батька, а ми з Жуком та Зайцем – на задньому сидінні.

— А що буде, коли часоліт узагалі не запрацює? – пошепки запитав Заєць.

— Цього не може бути! – впевнено заперечив я і сам здивувався тому, що ми помінялися ролями – раніше хлопцям весь час доводилося мене підбадьорювати.

Зненацька я відчув, як щось навколо мене змінилося. Визирнув у вікно й побачив, що наш жовтенький автомобіль стоїть під старою грушею у дворі мого будинку.

— Приїхали, – просто сказав тато й почав вилазити з низенької автівки.

Мама й ми з хлопцями також вийшли й попрямували до під'їзду.

— Заждіть, – раптом скомандував тато і швидко сховався за трансформаторну будку.

Ми стали за його спиною, а тоді я обережно визирнув, аби побачити, що там відбувається. Вхідні двері відчинилися навстіж і з них вийшов... Сашко Смик – Кактус. Він сторожко озирнувся, нікого на подвір'ї не побачив – і поманив когось рукою. За ним вийшло кілька людей, вбраних у чорні старомодні пальта й крилаті капелюхи. Я впізнав їх – часто я помічав, як ці люди з низько насунутими на лоба капелюхами стоять десь біля вітрини чи сидять на лавочці, затулившись газетою. Отже, вони давно стежили за мною.

Як виявилось, цікавив їх не лише я. Бо разом із ними йшла наша бабуса. Мене здивувало те, що бабуса не пручалася й не намагалася якось вирватися від викрадачів. Вона йшла спокійно, і видно було, що навіть щось каже Кактусові й людям у капелюхах.

— Обережно, не витикайтеся, – прошепотів тато, – треба за ними простежити!

Група викрадачів завернула за ріг будинку, й ми обережно пішли за ними назирці.

— Погляньте, – скрикнула мама, – вони завели бабусю в будку, де лагодять взуття.

— Та вона ж давно стоїть зачинена і там ніхто не працює, – здивувався тато.

Але з усього було видно, що викрадачі мали чіткий план. Спершу в будку зайшли бабуса й люди в чорних пальтах і капелюхах, а потім, переконавшись, що їх ніхто не помітив, туди вскочив Кактус і причинив за собою двері.

* * *

Розділ 31. Куди веде провалля

Коли ми підкралися до маленької дерев'яної споруди, то почули дивний звук – ніби працював потужний мотор. Я зазирнув у невеличке віконце – будка була порожня.

Тепер можна було не ховатися й обстежити будку.

— Виявляється, у нас під носом був спостережний пункт блакитних жаб, – сказав Жук, показуючи на відбитки перетинчастих лап на брудній дерев'яній підлозі. Сліди були зовсім свіжі.

— Отже, ті чорні постаті насправді замасковані синьоморди! Тепер зрозуміло, чому вони так низько насували капелюхи – щоб не було видно їхніх синіх мордяк! – вигукнув Заєць.

— Але як міг Сашко вступити з ними у змову? – обурилася мама.

— Скоріш за все, вони просто зазомбували хлопця. Навіть такий розбишака з власної волі не піде служити космічним окупантам, – спробував виправдати Кактуса тато, але я мав іншу думку.

— Просто вони підкупили Кактуса. Він завжди понад усе любив гроші і владу, – заперечив я. – А після літніх канікул він не вилазив із салону ігрових автоматів – програвав щодня купу грошей, а наступного дня знову грав. І ті програші його зовсім не турбували. А його неймовірна сила? Певно, прибульці давали йому якісь стимулятори росту. Ось чому він міг подолати мене одним мізинцем.

— Гаразд, розберемося з Сашком потім – зараз головне знайти жаб'ячий центр керування, – тато відчинив шафу, у якій купою було навалене старе взуття, легко відсунув її, і ми побачили глибокий колодязь, дна якого не було видно.

Заєць ухопив якогось подертого черевика, кинув його в колодязь і почав лічити:

— Один, два, три... – ми так і не почули, щоб черевик хлюпнувся у воду. Ми взагалі нічого не почули.

— Не розумію! Невже в цьому колодязі взагалі немає дна? – стурбовано запитав Жук.

— Хоч би що там було, а дослідити це провалля треба, – сказав тато, витяг із

невеличкої сумки, що висіла у нього за спиною, якісь дивні предмети, які найбільше нагадували мильниці з присосками, і простягнув кожному з нас.

— Це стінолази – незамінна річ для пересування по прямовисних поверхнях, – пояснила мама. – Ми часто використовуємо ці пристосування, коли треба здертися на якусь круту стіну чи спуститися у підземелля.

Крім стінолазів, тато дав кожному круглий ліхтарик на широкий гумці. Його треба було надягти на голову й освітлювати перед собою дорогу.

Ми швидко натягли стінолази на руки й на ноги і почали обережно спускатися у безвість.

* * *

Розділ 32. Що може антижаб

Я спускався по стіні останнім, і коли глянув донизу й освітив своїх супутників ліхтариком, наша група видалася мені родиною велетенський павуків, що поспішають кудись у своїх павучих справах. Присоски на стінолазах міцно присмоктувалися до вологої поверхні стіни колодязя, і коли їх відривали, чудно було голосне цмокання.

— Нічого собі таємна операція, – пробурчав Жук, – так нас будь-який синьоморд почує за кілометр.

— Іншої ради немає, – сподіваймося, що прибульці зараз такі зайняті підготовкою до зустрічі свого головного десанту, що просто не звернуть уваги на ці звуки.

— Мені цікаво, як вони самі сюди спустилися, і головне: як перенесли бабусю? – запитав я.

— А ти чув, тут працював мотор? У них, мабуть, є якийсь апарат для спуску.

І тільки-но мама промовила останні слова, як її здогад підтвердився, причому в дуже неприємний спосіб. Звідкись із глибини колодязя спершу почулося тихеньке гудіння, а тоді я побачив, що по стіні піднімається маленький вагончик.

— Бачите, на протилежній стіні протягнутий трос, ми його не помітили в темряві, – сказав тато. – Швидко всі притуліться до стіни й вимкніть ліхтарики!

Ми миттєво виконали татів наказ. І саме вчасно, бо повз нас промчав вагончик, у якому сиділи замасковані під людей синьоморди і мій підступний сусід Сашко Смик.

Тепер, коли синьоморди не підозрювали, що їх може побачити хтось сторонній, вони тримали крилаті капелюхи в лапах. І видно було, що мордяки у блакитних прибульців вдоволені й спокійні. Кактус теж сяяв від задоволення.

— Зрадник! – прошипів Жук, і стало зрозуміло, що Кактусові краще ніколи в житті не зустрічатися із Жуком. Нічим добрим для Смика це скінчитися не могло.

Ми продовжили спуск у похмурому мовчанні. Врешті тишу порушив Заєць:

— Як ви думаєте, синьоморди залишили охорону біля пані Соломії? І якщо нам доведеться битися, то чи є у нас зброя?

— Не хвилюйся, у нас є чудовий прилад. Зветься антижаб.

— То чому ж ми не використали твого антижаба в пустелі? Чому довелося чекати, аж поки прибульці нажеруться мухами й комарами і відключаться? – обурився я.

— На жаль, антижаб поки що існує у єдиному екземплярі, і знешкодити ним можна лише одного, в крайньому разі двох синьомордів.

— Увага! – почув я тихий голос мами. – Здається ми знайшли те, що шукали.

* * *

Розділ 33. Ми виконуємо акробатичні номери

Нарешті ми спустилися на дно глибочезного колодязя. Води в ньому майже не було – під ногами хлюпала ріденька грязюка. Перед нами була щільно зачинена брама. З

усього було видно, що просто так крізь неї пройти не пощастить – на її поверхні раз у раз миготіли вогники сигналізації, а для того, щоб вхід відчинився, до брами треба було прикласти... жаб'ячу лапу. Зображення такої лапи світилося на броньованих воротах яскраво синім сяйвом.

— Щось мені підказує, що ні в кого з нас жаб'ячої лапи немає. Отож, ідентифікаційний прилад не спрацює, – сумно пожартував тато.

— Боюся, що він якраз спрацює, але не відчинить ворота, а підніме тривогу, – відповіла мама.

— А що, коли ми спробуємо виконати один трюк? – раптом запитав Заєць. – Але для цього нам знадобиться третій, – і хлопець глянув на мене.

Серце у мене закалатало, мов телячий хвіст, але відмовлятись я не міг. Тим більше, що на мене дивилися тато й мама, а за зачиненою брамою синьоморди тримали бабусю Солю.

— Кажіть, що робити, – захриплим голосом мовив я.

— Поглянь: прибульці зробили сигналізацію лише на рівні людського зросту. Треба їх перехитрувати. Ми станемо на плечі одне одному, високо вгорі проріжемо отвір на брамі, я пролізу всередину й відчиню ворота з іншого боку.

Я пам'ятав, як спритно хлопці проникли крізь вікно у кабінет директора банку. Але то було скло, а тут вхід до свого центру синьоморди захистили броньованим металом.

— Не бійся, – ніби вгадав мої думки Жук, – ми маємо такі інструменти, які ріжуть будь-який матеріал.

Я був найвищий і найміцніший, тому виконував роль підпори. Мені на плечі став Жук, а нагору спритно здерся по наших плечах легенький і гнучкий Заєць. Головне було міцно тримати на собі обох хлопців і не похитнутися, бо тоді б наша піраміда вмить розвалилася, спрацював би сигнал тривоги й на нас накинута б охорона синьомордів.

Напевно хлопці справді мали якісь надзвичайно потужні прилади. Бо я почув лише скрегіт металу – і за кілька хвилин до моїх ніг упав чималий його шмат.

За кілька секунд сигналізація вимкнулася, зображення жаб'ячої лапи на брамі перестало світитися і дві половинки масивних воріт прочинилися й пропустили нас досередини.

* * *

Розділ 34. Бабуся соля дає нам інструкції

Ми переступили через поріг центру космічних прибульців, і нас засліпило яскраве сьйво. Коли очі призвичаїлися до світла, ми

побачили, що посеред встеленої свіжою травною кімнати сидить на маленькому дерев'яному ослінчику бабуся Соля. Зараз вона перебувала у такому ж стані, як я, коли мене захопив головний синьоморд. Вона була щільно обмотана якоюсь слизькою гідотою так, що не могла поворухнутися.

Тато кинувся, щоб звільнити бабуся, але вона крикнула:

— Не рухайтесь! Синьомордики влаштували спеціальні пастки на той випадок, якщо мене прийдуть рятувати. А ще запам'ятайте: вам треба якнайшвидше повертатися у завтрашній день. Бо зараз вам доведеться змінювати майбутнє, а це може викликати дивовижні й непередбачувані зміни. Отже, слухайте. У мене в лівій кишені фартуха лежить маленький полотняний мішечок. Візьміть його з собою і вертайтеся в пустелю. Підніміться на піраміду козака Мухи й розвійте насіння по вітру. Далі все буде так, як передбачив наш пращур Андрій Джура. Космічні хижаки перестануть загрожувати нашій планеті.

Тато нахилився до бабусі й дістав із кишені її фартуха полотняний мішечок.

— Бабуся, а як же ти? – крикнув я і мало не заплакав, так мені шкода було дивитись, як моя

бабуся сидить прип'ята до ослінчика, а хижі синьоморди ось-ось можуть до неї допастися.

— Не хвилюйся, онучку, все буде гаразд. Головне: зробіть усе так, як я сказала. А тоді повертайтеся додому. Не забудьте поставити ча-соліт на те саме місце, де взяли – під старою грушею. Це дуже важливо. І зробіть так, щоб синьоморди не помітили, що ви тут побували. Зараз у них обідня перерва – жеруть, нелюди, наших комашок. Але за дві хвилини вони повертаються...

І бабуся втомлено заплющила очі й почала тихо мугикати свою улюблену пісню: "Ой, чий то кінь стоїть, що сива гривонька..."

Ми вже бігли до виходу, коли я почув, що пісня дивним чином зазвучала інакше, й бабуся Соля заспівала чистісінькою англійською мовою: "We all live in the yellow submarine". Що в перекладі з англійської означало: "Усі ми живемо на жовтому підводному човні..."

* * *

Розділ 35. Квіти перемагають хижих прибульців

Ми стояли на верхівці піраміди. Позаду був часовий стрибок у ранній ранок нинішнього дня. Сонце вже освітило безкраї піски, нерухомих синьомордів та їхні прозорі капсули.

— Почнемо, – сказав тато й витяг з кишені полотняну торбинку.

Він дочекався сильного пориву вітру, розв'язав мотузочок і витрусив дрібненькі насінини собі на долоню. А тоді почав висипати їх зі своєї жмені – ніби сіяв у повітрі. Вітер підхопив крихітні зернятка й поніс у пустелю.

Ми всі – тато, мама, Жук, Заєць і я, затамувавши подих, чекали, що буде далі. Але минула хвилина... дві... десять — і нічого не змінилося. Так само світило сонце і вітер гнав піщані хмари кудись ген за овид.

— Дивіться! – раптом скрикнув Заєць, показуючи рукою вниз. – Квіти!

І справді, на наших очах пустеля почала вкриватися різнобарвними квітами. Вони проростали скрізь, де лежали синьоморди й стояли їхні бойові капсули. Ось уже перед нами колихався велетенський строкатий килим. І не було видно ані блакитних космічних хижаків, ані їхніх кораблів.

Я побачив, що з кожної квітки випурхує метелик. І крильця в метеликів точнісінько такої ж барви, як квіти, в яких вони народились.

— Погляньте, – вигукнула мама, – синьоморди заворушилися! Зараз вони розпочнуть полювання. Метелики – це ж їхня найулюбленіша їжа!

— Не хвилюйтеся, – тато показав нам клаптик паперу, який щойно витяг із бабусиної торбинки, – тут є чіткі інструкції. Але виконати їх може лише Клим. – І тато простягнув записку мені.

Я одразу ж упізнав чіткий бабусин почерк:

"Климчику, щойно синьомордики вдихнуть пилок цих квітів, як стануть слухняними й покірними. Ти маєш віддати їм наказ забиратися геть із нашої планети й назавжди забути до неї дорогу. Адже тільки ти розумієш мову блакитних жаб і можеш з ними спілкуватися."

Я зосередився й наказав синьомордам:

— Стати в колону по два! Взятися за лапи! Кроком руш до своїх капсул!

Тієї ж миті космічні пірати почали шикуватися в колону, а тоді, побравшись за лапи, немов першокласники, слухняно попрямували до своїх літальних апаратів. Коли останній синьоморд застрибнув усередину капсули, я подумки передав їм останню настанову:

— Повертайтеся додому і ніколи, чуєте, ніколи не прилітайте на Землю! Бо наступного разу вам це так просто не минеться!

Крізь прозорі ілюмінатори я бачив, як блакитні жаби ствердно захитали головами. Капсули беззвучно піднялися в небо — і за

кілька секунд від грізних прибульців не лишилося й сліду.

Тепер я був певен: Землю врятовано... А що ж буде з нами?

— Все буде добре! – заспокоїв мене тато й усміхнувся; виявляється, я промовив своє запитання вголос.

— Ти повернешся до школи й нікому нічого не розповідатимеш, – сказала мама. – Мешканцям Землі ще зарано знати про деякі загадки Всесвіту.

— А ви? – запитав я в Жука й Зайця.

— Ми виступатимемо в цирку, але ще не раз зустрінемося з тобою в ТТБ! Адже боягуз, котрий переміг свій страх, – найсильніша людина у світі. Запам'ятай це!

* * *

Розділ 36. Так народжуються народні пісні...

Ніби нічого не змінилося на подвір'ї біля нашого будинку відтоді, як я був тут востаннє. Але ні – навколо лунало безліч звуків. Діти ліпили у пісочнику пасочки, бабусі на лавочках обговорювали останні політичні події, двірник підмітав асфальтову доріжку. Мої нові друзі Жук і Заєць потисли мені руку, вилізли з машини й за мить зникли за рогом будинку.

А ми з батьками, лишивши "Запорожця" під старою грушею, піднялися на наш дев'ятий поверх. Тато подзвонив у двері, й за мить на порозі з'явилася бабуса Соля. З кухні долинали пахощі свіжоспечених пиріжків, і бабуса сказала те, що я найменше чекав почути від неї зараз:

— Здорові були, діточки. Ви, певно, зголодніли з далекої дороги? Ану, швидше мийте руки й сідайте до столу!

Я здивовано глянув на батьків, та вони тільки усміхнулися й пішли виконувати бабусин наказ.

Я кинувся за бабусею й запитав про те, що мене мучило всі останні дні:

— Бабусю, а що то за дивовижний засіб від переляку? І чому синьоморд казав, що на мене не подіяв вірус страху?

— Та все дуже просто, – озвалася бабуса. – Я винайшла універсальні ліки від перелку – вони не дають вірусові страху розвиватися, але діють дуже повільно. А клала я ті ліки... в пиріжки. Ти ж, Климчику, їх любиш найдужче. Тепер зрозумів? Тож ходи за мною, допоможеш накрити на стіл.

Я зайшов на кухню й завмер від подиву. На підвіконні, біля горщиків з бабусиними калачиками, сиділи дві блакитні ротаті ропухи й лупали банькатими очима. Щоправда, за розміром вони були разів у десять менші від

синьомордів, але в однієї жаби на голові стирчала чимала гуля.

Бабуся засміялася й весело пояснила:

— Розумієш, довелося мені трохи попрацювати над тими бузувірами, щоб вони мене звільнили зі свого підземелля. Вдалася я до нашого родинного характерництва – та й зменшила їх. Подумала: а чого ж їх не використати на хазяйстві? Он-о скільки мух розвелось. Хай собі ловлять. Та й кумкатимуть вечорами. Нагадуватимуть про нашу пригоду.

Я все ще стояв з роззявленим ротом, а бабуся, ніби це не вона щойно врятувала людство від нашествия космічних хижаків, узяла тацю з пиріжками й понесла її до кімнати, наспівуючи собі під носа:

"Ой хотіла жаба, синяя ропуха, та й світ підкорити..."

Я почухав потилицю й подумав, що он воно, виявляється, як народжуються народні пісні, казки й легенди.

* * *